

T.C.

**MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SİNEMA – TV ANASANAT DALI**

**KURULUŞUNDAN GÜNÜMÜZE MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SİNEMA – TV BÖLÜMÜ’NDE EĞİTİM
“TAVANARASINDAKİ DÜŞLER”**

Yüksek Lisans Tezi

Yüce Sayılğan

İstanbul - 2009

T.C.

**MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SİNEMA – TV ANASANAT DALI**

**KURULUŞUNDAN GÜNÜMÜZE MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SİNEMA – TV BÖLÜMÜ’NDE EĞİTİM
“TAVANARASINDAKİ DÜŞLER”**

Yüksek Lisans Tezi

Yüce Sayılğan

**Danışman
Prof. Bülent Vardar**

İstanbul - 2009

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ

TUTANAK (YL – 1)

4 Haziran 2009

Sinema TV Anasanat Dalı Yüksek Lisans programı 10120640 no.'lu öğrencisi Yüce SAYILGAN Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin 14. maddesine göre hazırlayarak Enstitü'ye verdiği "TAVANARASINDAKİ DÜŞLER" KURULUŞUNDAN GÜNÜMÜZE MARMARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SİNEMA-TV BÖLÜMÜNDE EĞİTİM" adlı tezini, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 28 Nisan 2009 günü yapılan toplantısında tayin edilen aşağıda isimleri ve imzaları bulunan biz jüri üyeleri huzurunda ilgili yönetmeliğin 15. maddesi gereğince ..60..... dakika süre ile savunmuş ve sonuçta;

A) Yüksek Lisans öğrencisi Yüce SAYILGAN' ın tez savunmasında BAŞARILI..... olduğu AY.BİLLİZE..... ile kararlaştırılmıştır.

B) Adı geçen öğrencinin başarısız olması halinde kendisine tezini düzeltmesi veya yeniden yazılabilmesi için ay süre tanınmıştır.

İşbu tutanak 3 (üç) nüsha tanzim edilmiş ve Enstitü Müdürlüğü' ne sunulmak üzere tarafımızdan imzalanmıştır.

Prof. Bülent VARDAR
DANIŞMAN

Prof.Selahattin YILDIZ
ÜYE

Yrd.Doç.Oktay YALIN
ÜYE

Yrd.Doç.Nigar ÇAPAN KAVRUK

Yrd.Doç.Bülent ERUTKU

YEDEK ÜYE

YEDEK ÜYE

MADDE 15. :

a) Tezli Yüksek Lisans programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili kurul tarafından belirlenen kurallara uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde savunmak zorundadır.

b) Yüksek Lisans tez jürisi, ilgili anasanat dalı başkanlığı' nın önerisi ve yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri yüksek öğretim kurumu içindeki başka bir anasanat dalından veya başka bir yüksek öğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

c) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru – cevap bölümünden oluşur. Sınav süresi en az 45, en çok 90 dakikadır.

d) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla " kabul ", " red " veya " düzeltme " kararı verir. Bu karar ilgili anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde tekrar savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tutanağı Tanzim Eden

Nesrinhan POLAT
Enstitü Sekreteri

ÖNSÖZ

Sinemaya ve sinema eğitimine gönül vermiş biri olarak görev aldığım kurumun tarihinin detaylarıyla ortaya konulmuş olmaması, beni bu çalışmayı yapmaya itti. Eğitim hayatında çeyrek asrı geride bırakmış böylesine köklü ve ülkemiz sinema eğitiminde önde gelen bölümlerden biri olduğunu söyleyebileceğimiz bölümün geçmişini tüm yönleriyle ortaya koymanın gerekliliği “Tavanarasındaki Düşler” adlı belgesel filmin amacını teşkil etmektedir.

Belgeselin yapım aşaması uzun bir süreye yayıldı ve bölümümüz öğretim elemanlarıyla yapılan söyleşiler ışığında ilerledi. Bu söyleşilerin birbirini tamamlayacak biçimde destekleyici görsellerle birlikte kurgulanması sonucunda bu çalışma meydana getirildi. Gerçekten de hedeflendiği gibi bölümün tarihini aydınlatan ve dramatik bir yönü de olan bir belgesel çalışması ortaya çıktı. Tez çalışmamın yazılı kısmı ise, ülkemizdeki ve dünyadaki sinema eğitimine genel bir bakış özelliği taşıırken, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü’nü tüm detaylarıyla yansıtmaya çalışmaktadır.

Tez çalışmamı yürütürken Türkiye’deki sinema eğitimi konusunda çok az araştırma ve çalışma yapılmış olması, çalışmamın en zor yanlarından biriydi; ancak yaptığım çalışmamın değerini anlamama da katkı sağladı.

Tez çalışmamda her türlü düşüncesiyle bana destek olan ve fikirlerimi zenginleştiren değerli tez danışmanım Prof. Bülent Vardar’a, benimle sıklıkla görüşen hocalarım Prof. Mustafa Aslier, Prof. Selahattin Yıldız, Prof. Semir Aslanyürek, Prof. Sabri Özaydın’a, bölümümüzün ilk öğrencilerinden olan Mustafa

Kemal Korkmaz, Erkan Ünalın ve Defne Ilgaz'a, yine bölümümüz mezun öğrencilerinden Osman Tolga, Rıza Kırac ve Rıza Sönmez'e, tezım sırasında bana çok yardım eden ve yaptığımız söyleşiden kısa bir süre sonra hayata veda eden bölümümüz kurucusu Prof. Zafer Doğan'a, projeyi beraber gerçekleştirdiğimiz eşim ve meslektaşım Özge Sayılğan'a sonsuz teşekkür ederim.

Yüce Sayılğan

Nisan 2009, İstanbul

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖZET.....	VI
SUMMARY.....	VII
GİRİŞ.....	1
1.DÜNYA'DA SİNEMA EĞİTİMİ.....	3
1.1.Dünya'da Sinema Eğitimi Nasıl Başladı?.....	3
1.2.Dünya'da Sinema Eğitimi Veren İlk Akademik Kurumlar	6
1.2.1. VGIK - Vsesojuzniy Gosudarstvenniy Institut Kinematografii (Devlet Gerasimov Sinematografi Enstitüsü).....	6
1.2.2. ETPC - Ecole Technique De Photographie Et De Cinématographie (Sinematografi ve Fotoğraf Teknik Okulu) / Ecole Nationale Supérieure Louis Lumière (Louis Lumière Ulusal Yüksek Okulu).....	8
1.2.3. USC School Of Cinematic Arts (Güney California Üniversitesi Sinemasal Sanatlar Okulu).....	9
1.3.Günümüzde Sinema Eğitimi Veren Başlıca Kurumlar.....	10
1.3.1. La FEMIS - Fondation Européenne Pour Les Métiers De L'image Et Du Son (Avrupa Görüntü ve Ses Meslekleri Kurumu).....	10
1.3.2. FAMU - Filmová A Televizní Fakulta Akademie Múzických Umění V Praze (Prag Uygulamalı Sanatlar Akademisi Film Ve TV Okulu).....	13

1.3.3. Łodź Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna (Łodź Ulusal Film, Televizyon ve Tiyatro Yüksek Okulu).....	13
2.TÜRKİYE’DE SİNEMA EĞİTİMİ.....	15
2.1.Sinema Eğitiminin Başlama Süreci.....	15
2.1.1.Akademik Ortamda İlk Sinema Dersleri.....	15
2.1.2. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-TV Enstitüsü.....	17
2.2.Türkiye’de Sinema Eğitimi Veren Kurumların Kurulma Nedenleri.....	18
2.2.1.Türkiye’de Sinema Eğitimi Veren Kurumlar.....	20
3.MARMARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SİNEMA-TV BÖLÜMÜ.....	26
3.1.Bölümün Kuruluşunu Hazırlayan Nedenler.....	26
3.2.Bölümün Kuruluşu.....	29
3.3.Bölümün Kuruluş Amacı Ve Sinema Eğitime Kattığı Yenilikler.....	30
3.4.Bölümün İlk Yılları.....	31
3.4.1. İlk Öğretim Kadrosu.....	32
3.4.2. Eğitim - Öğretim Ortamı.....	33
3.5.Özel Yetenek Sınavından Merkezi Sınava Geçiş Süreci	34
3.6.Marmara Üniversitesi G.S.E. Sinema-TV Anasanat Dalı’nda Lisansüstü Eğitime Başlanması.....	36

3.7.Gümüzde Marmara Üniversitesi G.S.F. Sinema-TV Bölümü.....	37
3.7.1.Akademik Kadro.....	37
3.7.2.Öğrenci Profili.....	38
3.7.3.Teknik Altyapı	39
3.7.4.Müfredat.....	40
3.7.5.Günümüzde Marmara Üniversitesi G.S.E. Sinema-TV Anasanat Dalı.....	60
3.7.6.Bölümün Kazandığı Başarılar.....	61
3.7.7.Geleceğe Dönük Hedefleri.....	73
 4.YAPIM SÜRECİ.....	 74
4.1. Filmin Künyesi.....	74
4.2. Çalışmanın Düşünce Olarak Ortaya Çıkması Ve Hazırlık Aşaması.....	75
4.3. Çekim Aşaması.....	75
4.4. Kurgu Aşaması.....	76
 SONUÇ.....	 78
KAYNAKÇA.....	80

ÖZET

Sinemanın keşfedildiği 1895 yılından bu yana sinemada olduğu gibi, sinema eğitiminde de değişik yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. 1919 yılında Rusya’da kurulan Rusya Federasyonu Devlet Gerasimov Sinematografi Enstitüsü ile başlayarak, bir çok sinema okulu kurulmuş, farklı eğitim tarzları ortaya çıkmıştır.

Türkiye’de ise sinema eğitimi 1975 yılında başlamıştır ve 1982 yılında kurulan Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü ülkemizdeki en köklü sinema bölümlerinden biridir. Çeyrek yüzyılı geride bırakmış bu kurum nasıl ve kimler tarafından kurulmuştur? Kuruluş amacı nedir? Türkiye’deki dünyadaki yeri ve önemi nedir? Tüm bu sorular sadece bir sinema bölümü ile ilgili değil, genel olarak “sinema eğitimi” ile ilgilidir.

SUMMARY

Since when cinema was discovered in 1895, there were different approaches about cinema and cinema education. Many film schools were founded and different education methods were developed since inception of Gerasimov Institute of Cinematography (VGIK) in 1919.

In Turkey, cinema education started in 1975 and since 1982, Marmara University Faculty of Fine Arts Cinema-TV Department constitutes one of the most fundamental cinema schools in our country. How and from who was founded this cinema school which continues to educate during the quarter of a century. What was its purpose to be founded? What is its importance in world and in Turkey? This questions are not just about a cinema department, but they are about “cinema education” generally.

GİRİŞ

Sanat eğitimi, usta çırak ilişkisi içerisinde yapıldığı yıllardan bu yana çok yol kat etmiştir. Kurumsal bir boyut kazanan sanat eğitimi “eğitmen” merkezli bir eğitim anlayışından uzaklaşarak, “öğrenci” merkezli bir eğitim anlayışı ile varlığını sürdürdüğünü söyleyebiliriz. 20. yüzyılın başından itibaren sinema eğitimi de sanat eğitimi içerisinde yerini almıştır ve sinema eğitimi veren kurumların sayısı günden güne artmaktadır.

Üniversitelerin ilgili fakülte ve bölümleri de bu kurumların arasında önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca üniversiteler, sadece eğitim veren kurumlar değil aynı zamanda araştıran, sorgulayan, üreten kurumlardır. Dolayısıyla üniversite çatısı altında sanat eğitimi veren birimlerin de araştırılması ve sorgulanarak buradan daha iyiye ve daha doğruya yönelik sonuçlar çıkarılması kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Türk üniversitelerinde, otuz yılı aşkın bir süredir sinema eğitimi verilmektedir; ancak sinema eğitimi veren bölümler hakkında yapılan çalışmalar yok denecek kadar azdır. Bu bölümlerin en köklülerinden biri Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema – TV Bölümü’dür. Bu bölümün geçmişinin araştırılması, Türkiye’deki sinema eğitimi ile ilgili birçok karanlık noktaya ışık tutacak ve birçok sorunun cevap bulmasını sağlayacaktır.

Böyle bir çalışmanın belgesel türünde bir film ile birlikte yürütülmesi konuyla ilgili derinlemesine bilgi kazanabilmemiz açısından önemlidir. Sinema görsel işitsel bir sanat dalıdır ve bu sanat dalına katkı sağlamak amacıyla eğitim veren bir kurumun, geçmişini anlatabilmek için en iyi yol yine sinemadır. Daha önce bu konuda çalışma

yapılmamış olması bir avantaj olmakla beraber aynı zamanda bir dezavantajdır. Kaynakların kısıtlı olması ve var olan kaynaklara erişilmesinin zorluğu ve bireylere bağlı olması araştırmayı zorlaştıran nedenlerdendir.

Kurumun kuruluşunun ve gelişiminin en büyük tanıkları kurumun öğretim elemanları olduğundan, onlarla sözlü tarih çalışmaları yapılmış ve hem belgeselin, hem de yazılı çalışmanın başlıca kaynağı olarak bu sözlü tarih çalışmaları kabul edilmiştir.

1.DÜNYADA SİNEMA EĞİTİMİ

1.1.Dünyada Sinema Eğitimi Nasıl Başladı?

Sinemanın kaşifleri Lumière Kardeşler, halka açık ilk gösterimlerini 28 Aralık 1895’de Paris’teki Grand Café’nin alt katında yaptılar. Bu gösterimde birçok tek çekim kısa film arka arkaya gösteriliyordu ve bunlar daha çok günlük olayları yansıtan basit ve belge niteliğinde filmlerdi.

“Yaklaşık on yedişer metre uzunluğundaki bu filmlerin Lumière Kardeşler’in gözündeki önemi, hareketin perdeye yansıtılmasını sağlayan bilimsel başarıda yatıyordu. Fotoğrafın durağan olarak saptandığı günlük gerçeği hareketli olarak saptayan “sinematograf”ı geleceği olmayan ve bir süre sonra ilgi odağı olmaktan çıkacak bir buluş olarak değerlendiriyorlardı. Gerçekten de sinematografi görür görmez içerdiği seyirlik değeri hemen keşfeden ve kendisine de bir aygıt satmalarını isteyen George Meliès’ye şu yanıtı vereceklerdi:”Delikanlı paranı sokağa atma. Bu aygıt bir süre bilimsel bir merak konusu olur sonra unutulur, hiçbir geleceği yok”¹

Sinemanın bir geleceği olmadığına inanmalarına rağmen Lumière kardeşlerin bu karlı gösterimleri sürdürebilmeleri için film üretmeleri gerekiyordu. Bu amaçla Lumière’ler sinematograf operatörleri yetiştirirler ve dünyanın dört bir yanına gönderirler. “Promio, Mesguich, Doublier vb. ellerinde birer sinematograf, çekim yapmak için yabancı ülkelerin yolunu tutar.”²

¹ Rekin Teksoy, **Rekin Teksoy’un Sinema Tarihi**, İstanbul, Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd.Şti.,2005, s.31

² A.g.k., s.31

Böylece Lumière kardeşler ve operatörleri arasında usta-çırak ilişkisi içersinde, bir sinema eğitimi doğmuştur. Bir anlamda bu operatörler, bire bir sinemanın kaşiflerinden ders alan, ilk sinema öğrencileridir. Şüphesiz ki, sinemanın yeni keşfedildiği bu yıllarda, sinemanın olanakları henüz bilinmiyordu ve sinema üzerine derinlemesine düşünülmemişti. Sinema sadece teknik boyutuyla ele alınıyordu ve fotoğrafın bir uzantısı, değişik bir biçimi olmaktan öteye gidememişti. Dolayısıyla, bu yıllarda sinematografin teknik boyutunun öğretilmesi haricinde bir sinema eğitiminden söz etmek zordu.

1895 yılında sinematograf cihazının keşfinden sonra, sinemanın olanaklarının keşfedilmesi uzun yıllar aldı. Fransa'da, Almanya'da, İngiltere'de, Amerika'da ve Rusya'da film yapan, sinemanın öncüleri, bir yandan sinemayı ve olanaklarını keşfediyor, bir yandan da bu keşfettiklerini beraber çalıştıkları insanlara öğretiyorlardı. Bu yıllarda sinema eğitiminin bir usta-çırak ilişkisi içerisinden var olduğunu söyleyebiliriz.

1896 yılında ilk filmini çeken Meliès, 1897'de bir stüdyo kurdu ve çektiği kurmaca filmlerle sinema sanatının gelişimine hız kazandırdı. O yılın 4 Mayıs'ında Paris'te bir sinematograf gösterisinde çıkan yangın sonucu 25 kişi ölmüştü ve kentlerdeki halk birbirinin tekrarı sinematograf gösterilerinden sıkılmıştı. Bundan faydalanan Charles Pathé, sinemayı kırsal kesimde yaygınlaştırmak amacıyla panayırlara soktu. Bir panayır eğlencesi olarak kırsal kesimde çok sevilen sinema, hızla endüstrileşti ve tüm dünyada ciddiye alınmaya başladı.*

*Sinemanın ilk dönemine ait bilgi, Rekin Teksoy, **"Rekin Teksoy'un Sinema Tarihi"**, (Oğlak Yayınları, 2005, İkinci Basım) adlı eserinden derlenerek alıntılanmıştır.

Halk yığınınca kabul gören sinema zamanla aydınların da ilgisini çekti. Bunlardan Lafitte Kardeşler “Film d’Art/Sanat Filmi” adlı ortaklık kuruluşuyla sinemaya yeni bir soluk getirdiler ve 1908 yılında yaptıkları “L’Assassinat du Duc de Guise / Guise Dükü’nün Öldürülmesi” filmiyle “Sanat Filmi” diye bilinen akımın öncüsü oldular. “ ‘Sanat Filmi’ önemli bir yarar getirdi: Aydınların ve soyluların ilgi göstermesi nedeniyle, bu yeni sanat alanına girenlerin niteliğini yükseltti, sinemanın sadece soylu-aydın çevrelerin tanımladığı “ayaktakımı” eğlencesi olmasından kurtulmasına yardımcı oldu.”³

Aydınlarca da zamanla kabul gören sinema, sanatsal bir anlatım biçimi olarak kitleleri etkilemeye başladı. Sinemanın endüstrileşmesiyle, daha çok ve daha kapsamlı filmlerin üretilmeye başlaması, eleman ihtiyacını doğurdu. Sinema bu ihtiyacı uzun bir süre fotoğraf sektöründen karşılamaya çabaladı; ancak sinema okullarının kurulması ve sinema eğitiminin başlaması gerekiyordu.

Fransa, Amerika, İngiltere gibi sinemanın hızla endüstrileştiği ülkelerin aksine, ilk sinema okulu 1919 yılında halkının büyük çoğunluğu okuma yazma bilmeyen Rusya’da kuruldu.

³ Oğuz Makal, **Fransız Sineması**, Kitle Yayınları, 1996, s.25

1.2.Dünyada Sinema Eğitimi Veren İlk Akademik Kurumlar

1.2.1.VGIK - Vsesojuzniy Gosudarstvenniy Institut Kınematografii (Devlet Gerasimov Sinematografi Enstitüsü)

Rusya Federasyonu Devlet Gerasimov Sinematografi Enstitüsü (Всероссийский государственный институт кинематографии имени С.А.Герасимова), eski Sovyetler Birliği Devlet Sinematografi Enstitüsü (Всесоюзный государственный институт кинематографии), kısaca VGIK, dünyada sinematografi eğitimi veren en eski enstitüdür.

1919'da Vladimir Gardin tarafından Moskova'da kuruldu.* Vladimir Gardin sanat hayatına oyuncu olarak başladı ve tiyatroya uyarlanan Rus klasiklerinde oyuncu olarak görev aldı. 1913 yılında yönetmenliğe başladı ve “Anna Karenina”, “Savaş ve Barış” gibi Rus klasiklerini sinemaya uyarladı. Rus devriminden sonra da dünyanın ilk film okulunu kurarak, Rus sinemasının gelişiminde önemli bir rol oynadı.**

Gerasimov Sinematografi Enstitüsü'nün kurulmasıyla birçok önemli Rus sinemacı burada dersler vermeye başladı. Aleksey Batalov, Alexander Dovzhenko, Sergei Eisenstein, Sergei Gerasimov, Marlen Khutsiev, Vsevolod Pudovkin, Mikhail Romm, Vadim Yusov bunlardan bazılarıdır.*** Okulun kurulduğu dönemde “Ekim Devrimi” yeni olmuştu ve “yeni bir sinema” inşa edilmeye çalışılmaktaydı. Bu yeni

*Çev. Notu: VGIK'le ilgili bilgi, “http://en.wikipedia.org/wiki/Gerasimov_Institute_of_Cinematography” internet adresindeki, İngilizce kaynaktan dilimize çevrilerek derlenmiştir.

** Vladimir Gardin ile ilgili bilgi, “http://en.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Gardin” internet adresindeki İngilizce kaynaktan Türkçeye çevrilerek derlenmiştir.

*** Kaynak: “http://en.wikipedia.org/wiki/Gerasimov_Institute_of_Cinematography”,14.06.2009

sinema anlayışı, elbette ki komünist devrimi doğuran düşünceleri destekleyecek ve yayacak doğrultuda olmalıdır. Okulun kurulmasının en önemli amaçlarından birinin de bu olduğu söylenebilir. Sovyetler Birliği'nin kurulduğu dönemde, yeni rejim birbirinden farklı ana dilleri konuşan ve çoğunluğu okuma yazma bilmeyen farklı kültür ve etnik yapıdaki insanları “yeni Sovyet insanı” na dönüştürmek ve tüm bu insanları Sovyetler Birliği çatısı altında, komünizme bağlı bir toplumun bireyleri olarak yetiştirmek durumundaydı. Hem görsel hem de evrensel bir dil olma niteliği taşıyan sinema, devrimin en önemli ideolojik silahlarından biriydi.

“Avdotya Alexandrova, Natalya Andrejchenko, Siddiq Barmak, Sergei Bondarchuk ,Frank Daniel, Leonid Gaidai, Otar Iosseliani, Pavel Khodnev, Marlen Khutsiev, Andrei Konchalovsky, Ilya Leutin, Vladimir Menshov, Nikita Mikhalkov, Kira Muratova, Anton Nefedov, Alexander Tananov, Rashid Nugmanov, Sergei Parajanov, Aleksandr Petrov, Juris Podnieks, Eldar Ryazanov, Vasily Shukshin, Aleksandr Sokurov, Sergey Solovyov, Andrey Tarkovsky, Mikhail Vartanov, Viêt Linh, Konrad Wolf ”⁴, VGIK'ten mezun olmuş yönetmenlerden bazılarıdır. Okul yabancı öğrenci almaya ancak 1900'lü yılların ortalarında başlar. Frank Daniel okula kabul edilen ilk yabancı öğrencidir.* Okulun mezunları arasında da Rus olmayan, Dünya sinemasına yön vermiş pek çok yönetmen de vardır.

⁴ “http://en.wikipedia.org/wiki/Gerasimov_Institute_of_Cinematography”, 14.06.2009

* A.g.k., 14.06,2009

1.2.2. ETPC - Ecole Technique De Photographie Et De Cinématographie (Sinematografi ve Fotoğraf Teknik Okulu) / Ecole Nationale Supérieure Louis Lumière (Louis Lumière Ulusal Yüksek Okulu)

1924 yılında Paul Montel'in girişimiyle Fransa'daki sinema endüstrisinin öncüleri toplanırlar ve sinema sektöründeki teknik eleman açığını gidermek amacıyla bir okul kurmaya karar verirler. Yapımcı Léon Gaumont, sinemanın kaşiflerinden Louis Lumière, Sinematografi Sendikası Başkanı Charles Delac, M. Débrie, M. Trarieux, Emile Boesflug, Mme. Benoît, Levy, Maurice, de Poix, Risson, Felix, M. Lobel gibi dönemin önde gelen sinemacıları ve meslek birliklerinden yetkililer toplantılarla okulun projesini oluştururlar. Okul, 1926 Paris'te Vaugirard Sokağı'nda, "Ecole Techique De Photographie Et De Cinéma" ismi altında, fotoğraf ve sinematografi alanlarında eğitime başlar. Sinemaya sesin dahil olmasıyla da, ses projeksiyon operatörleri yetiştirmeye de başlar.*

L'ETPC' nin kuruluş amacı sinemacı yetiştirmekten çok, sinema teknikeri yetiştirmektir. 1942 yılında Fransa'nın ikinci, dünyanın da en önemli sinema okullarından biri olan IDHEC'in kurucusu Marcel L'Herbier de bunun altını çizmiştir. Geçen yıllar içerisinde de okul bu çizgisinden çıkmamış ve meslek okulu statüsünde kalmıştır. Okulun hangi statüde olduğu hakkındaki tartışmalar yıllarca sürmüştür. Günümüzde l'ETPC, bugünkü adıyla "ENS Louis Lumière" de sinema, ses mühendisliği ve fotoğraf bölümleri bulunmaktadır ve okul, yüksek okul statüsündedir. Okuldan birçok yönetmen ve görüntü yönetmeni yetişmiştir. Henri Moline, Gaspar Noé, Philippe Rousselot, Eduardo Serra, Bob Swaim bunlardan bazılarıdır.**

* ENS Louis Lumière ile ilgili tarihsel bilgi, "http://www.spip.aevll.org/article.php3?id_article=252" internet adresinden Fransızca kaynaktan çevrilerek derlenmiştir. Türkçeleştiren: Özge Sayılğan.

** Kaynak: http://fr.wikipedia.org/wiki/École_Louis-Lumière

1.2.3.USC School Of Cinematic Arts (Güney California Üniversitesi Sinemasal Sanatlar Okulu)

USC School Of Cinematic Arts, eski adıyla School of Cinema-Television (CNTV), 1929 yılında University of Southern California ve the Academy of Motion Picture Arts and Sciences ortaklığıyla kuruldu. Birleşik devletlerin en eski ve en büyük sinema okulu olan kurumun kuruluşunu “Douglas Fairbanks, D.W. Griffith, William C. DeMille, Ernst Lubitsch, Irving Thalberg, ve Darryl Zanuck”⁵ gibi isimler gerçekleştirdi.

İlk öğretim elemanları arasında Frank Capra, Mary Pickford, Greta Garbo gibi isimler de yer alan USC öğrencileri ilk filmlerini 1931 yılında çektiler. Söz konusu film, “The Oval Portrait” adında bir E.Alan Poe uyarlamasıdır. O yıllarda ne paraları vardır, ne de tesisleri. 1955’te okulun yapımcılığını üstlendiği “The Face of Lincoln” adlı kısa film Akademi Ödülü’ne layık görülür. Bu, okulun son başarısı olmayacaktır.*

USC School Of Cinematic Arts’dan mezun başarılı birçok yönetmen, yapımcı, oyuncu, teknisyen bulunmaktadır. Robert Zemeckis, Bryan Singer, Walter Salles, Kevin Reynolds, Ron Howard, John Carpenter, Jon Landau ve George Lucas bunlardan sadece bir kağıdır. “Okulun mezunu olan George Lucas 2006 yılında okulun

⁵ Kaynak: “<http://cinema.usc.edu/about/history/>”, 14.06.2009

* USC School Of Cinematic Arts’ın 75. Yılı onuruna okul tarafından yapılan “**Honoring The Past, Creating The Future**” isimli kısa belgesel filminden alıntılanarak derlenmiştir, A.g.k.

büyütülmesi için 175 milyon dolar bağış yapmıştır.”⁶ Bu bağışla inşa edilen 12,700 m2’lik tesisleriyle dünyadaki en büyük film okuludur.**

USC School Of Cinematic Arts kuruluşundan günümüze, Amerikan film endüstrisini beslemiş ve bu endüstriden beslenmiş bir kurumdur. Fakültede şu anda Animasyon ve Dijital Sanatlar, Sinema Televizyon, İnteraktif Eğlence, Sinema ve Televizyon Yazarlığı gibi alanlarda eğitim verilmektedir.

1.3.Günümüzde Sinema Eğitimi Veren Başlıca Kurumlar

1.3.1. La FEMIS - Fondation Européenne Pour Les Métiers De L'image Et Du Son (Avrupa Görüntü ve Ses Meslekleri Kurumu)

La FEMIS, yani Avrupa Görüntü ve Ses Meslekleri Kurumu, Institut Des Hautes Etudes Cinématographiques (Yüksek Sinema Çalışmaları Enstitüsü) IDHEC adlı okulun devamıdır.

IDHEC, 1944 yılında Marcel L’Herbier tarafından kurulur ve ENS Louis Lumière sinema okulunun tersine teknik değil yaratıcı bir eğitim verme amacını taşır. Yönetmen ve senarist yetiştirmeyi amaçlar. “Okul, Alman işgalinde kaçarak Nice’de, bir kimya üretim merkezinin eski ofislerinde bir süre eğitim yapar. (...) O dönemde

⁶ Kaynak: “<http://www.usc.edu/uscnews/stories/12754.html>”, 14.06,2009

** Okulun ünlü mezunları ile ilgili bilgi “http://en.wikipedia.org/wiki/USC_Cinema” internet adresindeki İngilizce kaynaktan çevrilmiş, alıntılanmış ve derlenerek aktarılmıştır.

Sovyetler Birliği'ndeki VGIK ve İtalya'daki "Centro Sperimentale di Cinematografia" ile birlikte dünyanın önde gelen üç sinema okulundan biridir."⁷

2.Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra, okulun solcu yapısından rahatsız olan komünizm karşıtları tarafından, okulu yıpratmaya yönelik eleştiriler başlar. Bu eleştiriler okulun Stalin ajanları yetiştirdiği ve kapatılmasının gerekliliği yönündedir; ancak okul eğitimi sürdürür.*

1950 yılında okulun yönetiminden ayrılmış olan Marcel L'Herbier tekrar okulun başına gelir ve IDHEC'i 1970 yılına kadar yönetir. 1968 yılında okuldaki komünist öğrenciler okulu ele geçirir ve eğitime bir süre ara verilmek zorunda kalınır. Nitekim 2.Dünya Savaşı, "68 Olayları" gibi tüm zorluklarla boğuşmasına rağmen eğitimi başarıyla sürdürmüştür. La FEMIS'e dönüşmeden önce, IDHEC temel iki bölümde eğitim vermiştir: Görüntü ve kurgu.

1986 yılında bir sinema sarayı projesi ortaya atılır. Bu sinema sarayında bir film arşivi ve bir sinema okulu yer alacaktır. Bu sinema okuluna iki sene üniversitede okumuş öğrenciler başvuracak, okulun eğitimi üç sene olacak ve profesyonel dünyaya açılım sağlanacaktır. Bu kapsamda IDHEC 1988 yılında La FEMIS'e dönüşür ve yedi bölümden oluşan bir yapı olarak şekillenir. Okulun ilk müdürü Jean-Claude Carrière olur.

⁷"**Fondation européenne pour les métiers de l'image et du son** » ; <http://fr.wikipedia.org/wiki/Fémis> , Türkçeleştiren: Özge Sayılğan, 15.06.09

* Özgün kaynak, "Le Film français n°307, 22 septembre 1950" içinde, okulun « une pépinière d'agents staliniens (...) dont l'inutilité n'est plus à démontrer » (Yararsızlığı su götürmez bir stalin ajanı fidesi) şeklinde tanımlandığından söz ediliyor., A.g.k.

La FEMIS'te, günümüzde Prodüksiyon Bölümü, Senaryo Bölümü, Yönetim Bölümü, Dekor Bölümü, Görüntü Bölümü, Ses Bölümü ve Kurgu Bölümü bulunmaktadır ve her bölümde en fazla 6 öğrenci bulunur. Her sene okula iki yabancı öğrenci alınmaktadır. Uygulamalı bir eğitim anlayışına sahip okulda, öğrenciler dört senelik eğitim hayatları boyunca en az dört film çekmektedirler ve her ne bölümde olurlarsa olsunlar birbirlerinin projelerinde yer alma zorunlulukları vardır.

Ayrıca öğrenciler okulun zengin teknik imkanlarından da yararlanabilmektedirler. Okulda 3 sinema salonu, 1 sayısal miksaj stüdyosu, 29 sayısal kurgu odası, ses kayıt stüdyosu, fotoğraf stüdyosu, 11 adet 16 mm kamera, 4 adet 35 mm kamera gibi geniş imkanlarla eğitim verilmektedir. *

La FEMIS sadece eğitim tarzı ve teknik imkanlarıyla değil, verdiği mezunlarıyla da önde gelen sinema okullarından biridir. Theo Angelopoulos, Jean-Jacques Annaud, Costa-Gavras, Emmanuel Mouret, François Ozon, Alain Resnais önemli mezunlarından sadece bir kağıdır. Ayrıca Jean-Luc Godard okula öğrenci olarak kabul edilmemiş, fakat yıllar sonra ders vermek için okula girmiştir. **

* “**Les Moyens**”(Olanaklar), kaynak: “www.lafemis.fr”

** “**Vers La Fémis**” (Femis’ye Doğru), kaynak: “Fondation européenne pour les métiers de l'image et du son » ; <http://fr.wikipedia.org/wiki/Fémis> , Türkçeleştiren: Özge Sayılğan, 15.06.09

1.3.2. FAMU - Filmová A Televizní Fakulta Akademie Múzických Umění V Praze (Prag Uygulamalı Sanatlar Akademisi Film Ve TV Okulu)

FAMU, Çek Cumhuriyeti'ndeki Academy of Performing Arts okulunun bir parçasıdır. Okul 2. Dünya Savaşı'ndan sonra 1946 yılında Prag'da kurulmuştur. Avrupa'daki en eski sinema okullarından biridir. Okulda 10 bölüm bulunmaktadır. Bunlardan bazıları: Fotoğraf, Yönetim, Belgesel, Senaryo Yazımı, Görüntü Yönetmenliği, Ses Tasarımı, Canlandırma ve Yapım'dır. Okulda bir de Film ve Televizyon Stüdyosu bulunmaktadır. Burada Digital Betacam, HDV, 16mm ve 35mm formatları ile çalışmalar yapılmaktadır. Okulda şu anda 112 öğretim elemanı vardır ve yaklaşık 350 öğrenciye eğitim verilmektedir.

FAMU tüm bu özellikleriyle dünyanın önde gelen sinema okullarından biridir. Mezunlarının kazandığı başarılar da bunu kanıtlar niteliktedir. Önemli mezunlarından bazıları: "Oscarlı yönetmen Milos Forman, Oscarlı yönetmen Agnieszka Holland, Věra Chytilova, Juraj Jakubisko, Vojtech Jasný, Woody Vasulka, Lordan Zafranovic, Jan Sverak, Ivan Passer, Goran Paskaljevic, Josef Koudelka, Jan Nemec, Stefan Uher'dir."⁸

1.3.3. Łódź Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna (Lodz Ulusal Film, Televizyon ve Tiyatro Yüksek Okulu)

Lodz Ulusal Film, Televizyon ve Tiyatro Yüksek Okulu, dünyada bilinen ismiyle kısaca Lodz Film Okulu, 1948 yılında Polonya'nın Lodz kentinde kuruldu. Lodz'da kurulmasının başlıca sebebi Polonya'da film yapımının ilk bu kentte başlamış

⁸ "Shortly About Famu", kaynak: <http://www.famu.cz/eng/about-the-school/history/shortly-about-famu/>

olmasıdır. Okulun daha sonra Varşova'ya taşınması bekleniyordu ama 2. Dünya Savaşı sonrası Lodz kentinin bir sanat ve kültür kenti olarak yapılanması sonucu okul burada kaldı. İlk öğretim elemanları Jerzy Bossak, Jerzy Toeplitz, Wanda Jakubowska, Stanisław Wohl ve Antonii Bohdziewicz okulda yönetim ve görüntü yönetmenliği olmak üzere iki bölüm kurdular.

1958 yılına kadar okul, iki ayrı okul olarak eğitim vermiştir. Oyunculuk ve Film okulu olan bu iki okul birleşerek şimdiki Lodz Okulu'nu oluştururlar. Daha sonraları dönemin ihtiyaçlarına göre Yapım, Kurgu, Fotoğraf, Dijital Teknoloji, Gazetecilik, Televizyon gibi bölümler de kurulur. Okul, kuruluşundan günümüze dünya sinemasına yön veren sinemacılar, görüntü yönetmenleri ve oyuncular yetiştirmiştir. “Felix Falk, Kazimierz Karabasz, Dorota Kędzierzawska, Oscar ödüllü yönetmen Krzysztof Kieślowski, Kazimierz Kutz, Jan Machulski, Juliusz Machulski, Andrzej Munk, Władysław Pasikowski, Marek Piwowski, Oscar, BAFTA, Altın küre ödüllü yönetmen Roman Polański, Jerzy Skolimowski, Piotr Szulkin, Piotr Trzaskalski, Oscar ve BAFTA ödüllü yönetmen Andrzej Wajda, Krzysztof Zanussi, BAFTA ödüllü Emily Young; görüntü yönetmenleri Paweł Edelman, Sławomir Idziak, Edward Kłosiński, Jan Jakub Kolski, Krzysztof Ptak, Zbigniew Rybczyński, Przemysław Skwirczyński, Piotr Sobociński, Witold Sobociński, Dariusz Wolski; aktörler Szymon Bobrowski, Barbara Brylska, Małgorzata Foremniak, Janusz Gajos, Tomasz Konieczny, Jerzy Matuszkiewicz, Cezary Pazura, Pola Raksa, Zbigniew Zamachowski okulun önemli mezunlarından bazılarıdır.”⁹

⁹ “National Film School in Łódź”, kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/National_Film_School_in_Łódź

2. TÜRKİYE’DE SİNEMA EĞİTİMİ

2.1. Sinema Eğitiminin Başlama Süreci

Türkiye’de “sinema eğitimi”nin kurslar düzeyinde verilmesinden akademik ortama geçiş süreci Türk sinemasının doğumundan gelişimine doğru geçen tarihsel süreç izlendiğinde, aslında ne yazık ki geç kalınmış bir döneme işaret eder diyebiliriz. Sinema neredeyse icat olur olmaz, Türkiye’ye de gelmiş ve kısa sürede, film gösterimleri ve ardından film üretimi başlamıştır. Özellikle ellili yıllar ve sonrasında, Türk sineması, “kendi kendini eğiterek” sinema yapmaya başlayan yönetmenlerle yükselişe geçmiş olmasına rağmen, sinema eğitimi uzun süre usta-çırak ilişkisi içinde gelişmiştir. Bununla birlikte, Türkiye’de ilk sinema eğitimi deneyimini başlatanlar arasında Türk sinemasının önemli ve değerli bazı yönetmenlerinin katkısı şüphesiz yadsınamaz.

2.1.1. Akademik Ortamda İlk Sinema Dersleri

Türkiye’de Sinema-TV Bölümlerinin kurulmasından önce, üniversiteler bünyesinde ilk sinema derslerinin verilmesi 1966 yılında başlar. Sinema kuramı, tarihi ve uygulamasına yönelik çok sayıda eseri ve çevirisi olan, “Nijat Özön, 1966-1968 yıllarında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi’ne bağlı Basın ve Yayın Yüksek Okulu’nda sinema öğretim görevinde”¹⁰ bulunmuştur. Prof. Dr. Alim Şerif Onaran da Milliyet Sanat Dergisi’nde Türkiye’de Sinema Eğitimi üzerine yazmış olduğu bir yazısında, “Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu’nda Nijat Özön ve Semih Tuğrul’u izleyerek 1973-1975 yılları arasında “Sinema Tarihi” ve “Sinema

¹⁰ <http://www.kameraarkasi.org/sinema/makaleler/nijatozon.html>

Sanatı” dersleri vermekte”¹¹ olduğunu belirtmiştir. Alim Şerif Onaran 1975 yılında, Ege Üniversitesi bünyesinde kurulan (bugünkü Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi), o günkü adıyla “Ses ve Gösteri Sanatları Bölümü” nün başkanlığını üstlenecektir.*

1962 yılında Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümü’nde öğrenci olan Sami Şekeroğlu, Akademi koridorlarından birinin baş kısmına duvar örerek yaptığı iki metreye, iki buçuk metrelik bir odada “Kulüp Sinema 7” adı altında bir öğrenci kulübü kurar. Kulüp, film gösterimleri, açık oturumlar düzenler ve “Film” dergisi adıyla bir dergi çıkarır. Bu etkinlikler tüm sinemaseverler tarafından ilgiyle karşılanır. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü’nün kurucu dekanı olan Mustafa Asher de bir söyleşisinde, bu etkinlikleri ilgiyle izlediğini belirtmiştir. “

Sami Şekeroğlu’nun amacı bir öğrenci kulübünün ötesindedir. Şekeroğlu, sinema ürünlerinin kültürel mirasımızın bir parçası olduğu fikriyle, sinema ürünlerini koruma altına alarak bir film arşivi oluşturmak için çalışmalara başlar. Kulüp Sinema 7’de yapmaya başladığı arşiv, “1967’de “Türk Film Arşivi”ne, 1969’da - kurucusu Sami Şekeroğlu tarafından tüm mal varlığıyla devlete devredilerek, “Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Film Arşivi’ne ve 1975’de bir bilim-sanat kurumuna, Sinema-TV Enstitüsü’ne dönüşür.”¹² 1976 yılında Sinema-TV Bölümü adı altında Türkiye’deki ilk sinema bölümünün kapılarını öğrencilerine açmasından önce ise, 1973 yılında sinema kursları vermeye başlanır ve “bu kurslarda “Sinema Tarihi” ve “Sinema Tekniği” dersleri verilir.”¹³ Bir sene sonra, 1974 yılında da Güzel Sanatlar Akademisi’nde

¹¹ Prof. Dr. Alim Şerif Onaran, “**Alaydan, Okula...**”, Milliyet Sanat Dergisi, Sayı:202, 15 Ekim 1988, s.8

* A.g.m., s.8

¹²A.g.m.,s.12

¹³ Burçak Evren, “**Söyleşi: Sami Şekeroğlu**” içinde “**Prof. Sami Şekeroğlu**” (Biyografi), Antrakt, Sayı:70, Haziran 2003, s.20

müfredata sinema dersleri konur ve Sami Şekeroğlu öğretim görevlisi olarak bu dersleri yürütmeye başlar.

Bununla birlikte, Türkiye'nin ilk Güzel Sanatlar Fakültesi olarak 1975 yılında kurulan Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi çatısı altında, "1976-77 döneminde fakülteye yeni katılan öğretim elemanları ile Tiyatro, Sinema-TV, Müzikoloji ve Tekstil Tasarımı alanlarına da öğrenci alınarak yapı genişletilmiştir."¹⁴ Bu yapı içinde, Sinema-TV eğitimi diğer sanat dalları ile aynı çatı altında İzmir'de de başlamıştır. Sinema Eğitimi, 1976 yılı öncesinde, farklı illerdeki farklı üniversitelerin içinde akademik düzeyde "sinema dersleri" olarak yer almış olmakla birlikte Türkiye'de sadece sinema eğitimi veren ilk Sinema-TV Bölümü 1976 yılında, teknik altyapısı ile öğretim kadrosunu tamamlayarak, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi çatısı altında kurumlaşmış ve eğitime başlamıştır.

2.1.2.İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-TV Enstitüsü

1962 yılından itibaren Akademi içinde, merdiven altında kurduğu "Kulüp Sinema 7" bünyesinde Türk sinemasının ürünlerine sahip çıkmaya ve Türk filmlerini toplayarak arşivlemeye başlayan, Sami Şekeroğlu, "1974 yılından başlayarak akademik düzeyde sinema eğitimi üzerine çalıştı. Sinema-TV alanlarında çalışma yapacak bir Bilim-Sanat-Kültür Kurumu oluşturmak için hazırlıklar yapmak üzere, Avrupa'da Londra ve Münih'teki bu işle ilgili merkezlerde, Amerika'da Minneapolis, Chicago, New York ve Los Angeles (Hollywood)'daki sinema okullarında, sinema merkezleri ve stüdyolarda, arşivlerde araştırma- incelemeler yaptı."¹⁵ Şekeroğlu, aynı zamanda

¹⁴ <http://web.deu.edu.tr/gsf/?p=3&lang=1>

¹⁵ Burçak Evren, A.g.m., s.20

kendine özgü bir yapıya sahip bir eğitim binası yapmak için de girişimlerde bulunur. Devlet Planlama Teşkilatının da desteği alınarak bina 1975 yılında bitirilir.

Aynı yıl İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Film Arşivi yeni yapılan binaya taşınır ve kurumun adı “Sinema-TV Enstitüsü”ne dönüştürülür. Sinema-TV Enstitüsü’nde, 1976 yılında, Türkiye’de ilk defa örgün sinema ve televizyon eğitimi başlar. 1982 yılında Yüksek Öğretim Kanunu ile Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimar Sinan Üniversitesi adını alır ve Sinema-TV Enstitüsü yeniden yapılandırılarak, rektörlüğe bağlı bağımsız bir birim olan “Sinema-TV Merkezi” ve Güzel Sanatlar Fakültesi’nin “Sinema-TV Bölümü” adı altında birbirlerine organik bağlarla bağlı iki birim haline gelir.

Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü halen eğitimini sürdürmektedir ve Türkiye’nin önde gelen sinema bölümlerinden birisidir. Sinema-TV Merkezi’nin 10.000 filmlik arşivinden ve modern teknik olanaklarından yararlanan bölüm, eğitime başladığı günden bu yana Sami Şekeroğlu’nun sürdürdüğü “Eğitim içinde üretim, üretim içinde eğitim” ilkesini benimsemiştir.

2.2.Türkiye’de Sinema Eğitimi Veren Kurumların Kurulma Nedenleri

Türkiye’de ilk sinema okullarının kuruluşu büyük ölçüde kişisel çabalarla gerçekleşmiştir. Bu konuda sinema ve televizyon sektörünün ya da devletin belirli bir politikası olduğunu söylemek, gerçeği yansıtmayacaktır. İstanbul’daki iki köklü üniversitede, Mimar Sinan Üniversitesi’nde Sami Şekeroğlu’nun, Marmara Üniversitesi’nde ise Mustafa Asher ve Zafer Doğan’ın kişisel çabaları ile sinema bölümlerinin kuruluşu gerçekleşmiştir.

Sami Şekeroğlu'nun Kulüp Sinema 7'yi kurması, açık oturum ve gösterimler düzenlenmesi ile, sinemanın akademik ortamda ilk kez düşünölmeye ve tartışılmaya başladığı söylenebilir. Gösterimleri takip eden, sinema konusundaki tartışmalara katılan akademisyenler sinemayı sanat eğitimi içerisine konu olarak almak istemiş olabilirler. Bu akademisyenlerden biri de, Mustafa Aslıer'dir. Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokul'unda sinema eğitimini başlatmayı planlayan Mustafa Aslıer, bu etkinliklere katılmıştır. Kısacası, Kulüp Sinema 7'nin oluşturduğu ortamın sinema bölümlerinin açılması için uygun bir ortam hazırladığı öne sürülebilir.

Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-TV Bölümü, Anadolu Üniversitesi Sinema-TV, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Sinema-TV Bölümleri gibi ilk kurulan sinema bölümleri, o dönemde açıkça hissedilen bir ihtiyaç doğrultusunda kurulmuş devlet kurumlarıdır. Sorgulamamız gereken ise, bir kısmı vakıf üniversitelerinde yer alan ve seksenli yıllardan başlayarak sayısı hızla artan sinema bölümlerinin, sinema sektöründe bu alanda bir ihtiyaç yokken kurulmasına neden izin verildiği ve neden merkezi sınava geçilerek kontenjanların arttırıldığı olmalıdır. Sinema bölümlerinin sayısı günden güne artarken, sinema eğitimi almış işsiz sayısı da günden güne artmaktadır. Yetenek sınavının kaldırılması ve öğrenci sayısı arttırılarak, merkezi sınavla her yıl belli bir sayıda öğrenci alma zorunluluğunun getirilmesi de, eski ve köklü sinema bölümlerinin bile, eğitim kalitesinin düşmesine ve işsiz mezun sayısının artmasına yol açmıştır.

Günümüzde sinema sanatında öncü olmuş ve devasa sinema sektörlerine sahip ölkelerin birçoğunda, sinema okulu sayısı ölkemizden daha azdır. Örneğin; Rusya'da Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği döneminde sadece VGIK bulunuyordu ve

SSCB'nin o dönemde nüfusu 353 milyon kişiye ulaşıyordu.* Ülkemizde ise sinema eğitimi veren on sekiz bölüm bulunmaktadır ve gün geçtikçe bu sayı artmaktadır. Bu ortamda özellikle yeni kurulan sinema bölümlerinin neden kurulduğunu tekrar tekrar sorgulamak gerekir.

2.2.1. Türkiye'de Sinema Eğitimi Veren Kurumlar

Türkiye'de, üniversite düzeyinde sinema eğitimi Güzel Sanatlar Fakültelerinin “Sinema-TV” Bölümlerinde verilmektedir. Bu bölümler “sinema sanatı eğitimi” verirler. Ülkemizde isminde “sinema” sözcüğü bulunan başka bölümler de bulunmaktadır. Bu bölümler iletişim fakültelerinin “Radyo - TV ve Sinema,” “Radyo Televizyon ve Sinema”, “Radyo, Sinema ve Televizyon”, “Sinema ve Televizyon” gibi çeşitli isimlerle eğitim veren, sinemayı iletişim bilimi kapsamında ele alan ve bu yönde bir müfredata sahip bölümlerdir. Örneğin, Türkiye'nin ilk sinema okullarından biri olan “Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi'nde Sinema-TV eğitimi (...) 1977'de başladı. O zamanki adıyla Eskişehir İTİA Sinema ve Televizyon Yüksekokulu olarak eğitime başlayan bu kurum, 1 Aralık 1979'da Fakülte haline getirildi ve iletişimle ilgili diğer dalların da programa ilave edilmesiyle 15 Ekim 1980'de İletişim Bilimleri Fakültesi adını aldı.”¹⁶

Güzel Sanatlar fakültelerinin Sinema-TV bölümleri “anasanat dalları” kapsamında eğitim verirken, iletişim fakültelerinin ilgili bölümleri ise “anabilim dalları” kapsamında eğitim vermektedir. Bu ayrımı iyi kavramak gerektiği düşünülmektedir.

* “http://tr.wikipedia.org/wiki/Sovyet_Sosyalist_Cumhuriyetleri_Birli%C4%9Fi” internet adresindeki İngilizce kaynaktan çevrilerek aktarılmıştır.

¹⁶ Prof. Dr. Semih Büker, “En İleri Teknoloji, En Yetkin Eğitim Eskişehir’de”, Milliyet Sanat Dergisi, Sayı:202, 15 Ekim 1988, s.14

Nitekim bu isim benzerliği nedeniyle çok sayıda öğrencinin yanlış okul tercihi yaptığı bilinmektedir.

Prof. Sami Şekeroğlu'nun, Antrakt Dergisi'nin 70. sayısında yayınlanmış olan "Türkiye'de Sinema Eğitimi" başlıklı söyleşide, güzel sanatlar ve iletişim fakültelerinin farklılığını ortaya koymak üzere söyledikleri dikkat çekicidir: "Dikkat ederseniz sinema bölümlerinin yeri güzel sanatlar fakültelerinin içidir. Halbuki iletişim fakültelerinin içindeki program iletişim fakültelerinin içindedir. Yani farklıdır. Problemlerimiz de farklı. (...) Eğer ikisini birleştirip bir eğitim getirelim diyorsanız o da çok zor. Biz onu da denedik denemedik değil. Ona da çalıştık. Bir öneri getirelim dedik. Fakat biri sanatla eğitim yapıyor, diğeri sanattan faydalaniyor. Salt sanat yapıyoruz biz. Sinema bölümleri böyle örgütlenmiş. Y.Ö.K.'te de böyle, üniversitelerde de öyle... Siz bunu yapmak zorundasınız, o sanatı icra etmek zorundasınız. İletişim fakültelerinde böyle bir mecburiyet yok. İkisi de Türk eğitiminin gerekli programları. Ama şunu belirtiyim: İkisini bir defa ayıralım."¹⁷

Bu ayrım önemlidir, çünkü Türkiye'de sinema eğitimi veren Sinema-TV Bölümleri ile İletişim Fakülteleri'nin sorunları da ancak bu ayrım sayesinde birbirinden ayrılacak ve özöme kavuşturma imkanı doğabilecektir. Güzel Sanatlar Fakülteleri bünyesindeki Sinema-TV Bölümleri'nde sinema sanatını icra etme ve bu sanatın uygulamalı eğitimini öğrenciye verme zorunluluğu sinema eğitiminin vazgeçilmez bir yöntemidir. Uygulamasız ve sadece kuramsal yöntemlerle sinema sanatı eğitimi vermek imkansızdır. Buna bağlı olarak, bir sinema okulunun gerek teknik donanım, gerek öğrenci niteliği ve niceliği, gerekse öğretim kadroları açısından ihtiyaç ve sorunları, iletişim fakültelerindekinden oldukça farklıdır. Bir sanat olarak sinemanın eğitimini vermeye çalışan kurumlar, bugün, diğer sanat dallarında eğitim veren okulların aksine,

¹⁷ "Eğitmenlerin Gözüyle Türkiye'de Sinema Eğitimi", Antrakt Dergisi, Sayı:70, Haziran 2003, s.24

sosyal bilimler alanında eğitim veren okullarda olduğu gibi, merkezi sınav sistemi ile, teknik donanımlarının kaldıramayacağı sayıda ve çoğunlukla sinema ve sanat bilgi ve kültüründen uzak niteliklerde öğrenci almaktadır. Türkiye’de sinema eğitiminin tartışıldığı söyleşide, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü adına toplantıya katılan Prof. Selahattin Yıldız, sinema eğitiminin sorunlarının altını çizmiştir: “Sinema eğitimi öncelikle sanat eğitimi olarak algılanmalı ve bunun üzerinde durulmalı. Ayrım bence burada. (...) Dünyanın hiçbir yerinde öğrencilerini kendisi almayan bir sinema okulu yoktur. (...) Söyleyeceğim ikinci şey de direk kontenjanlarla ilgili, öğrenci kabulüyle ilgili. Bir örgütlenmeyi kendi içinde yapamazsanız, kendi programlarınızı nasıl yaparsınız. Biz otuz kişi alıyoruz. Belki üçüncü sorun da altyapı eksikliği. (...) Teknolojik altyapımız hiç yok denilebilir. Bunlar sorunlarımızı oluşturan ana şeyler. Örgütlenmeden kastettiğim şey de şu: Biz programda değişiklik yapmak istediğimizde üniversiteden, fakülteden izin almak zorundayız. İstedığımız gibi, gerektiği gibi programda değişiklik yapamıyoruz.”¹⁸

Türkiye’deki Sinema-TV Bölümleri ile “sinema eğitimi” de veren İletişim Fakülteleri bünyesindeki Radyo, Sinema ve Televizyon bölümlerinin sayısındaki hızlı artışı yorumlayan Prof. Alev İdrisoğlu dikkatleri Türkiye’nin yakın tarihine çeker: “İletişim fakültelerinin fazlalaşması, iletişimin eğitimi kapsamı daha çok 1980’lerden sonra olan bir şey. Bu fakülteler daha önceleri basın-yayın adı altında başka bir yapı içersindeydi. Özel televizyonların devreye girmesiyle, yaygınlaşmasıyla bir alan doğdu. Bu alanda yetişmesi gereken kişilere ve eğitim vermesi gereken kurumlara ihtiyaç duyuldu. Bunların içinde sinema-televizyon bölümleri yer buldu. Ama sinema eğitiminin başlangıç şekli Türk sineması içersinde iyi bir şeyler yapabilmek, Türk sinemasını daha ileriye götürebilmek amacıyla çıktı. İkisi arasında fark var. Birisi sinemanın gelişimi için, diğeri ise televizyonlardaki gereksinmeyi karşılaması için

¹⁸ “Eğitmenlerin Gözüyle Türkiye’de Sinema Eğitimi”, Antrakt Dergisi, Sayı:70, Haziran 2003, s.30

ortaya çıkmış.”¹⁹ Ayla Kanbur da “Sinema Eğitiminde Eğilimler” başlıklı yazısında, bu döneme değinmiştir: “ (...) Sinema eğitimi bu konuda isim yapmış olan Mimar Sinan, 9 Eylül, Eskişehir ve Marmara Üniversiteleri’yle birlikte, 1990 ortalarından itibaren özel üniversitelerin katılımıyla farklı boyutlara evrilmeye başladı. Aslında bu durumu televizyon kanallarının çoğalmasıyla da ilişkilendirmek gerekiyor. 90’ların başından itibaren hızla açılmaya başlayan TV kanalları, yalnızca TRT’de ya da nadiren sinema piyasasında iş olanağı bulan “okullu” sinemacılara olası var olma alanları yarattı. Kuruldukları yıllarda yetişmiş eleman bulamayan özel TV kanalları transferlerle bir süre idare etti. TV kanallarıyla birlikte reklam ve müzik videosu yapımları da canlandı ve “hareketli görüntü” eğitimi alan öğrenciler için de seçenekler çoğaldı. 80 sonlarında ve 90 başlarında mezun olmuş bir kuşağın bir endüstrisi olmayan sinema yerine, bu piyasanın içinde piştiğini varsayabiliriz.”²⁰

Sinema eğitiminin sorunları ve ihtiyaçları ile bu eğitimi sağlayan kurumların müfredatları, kurulma amaçları, teknik ve akademik donanımları, öğrenci nitelik ve niceliği, giriş sınavları bağlamında bu sorun ve ihtiyaçları çözümleyebilmek için, iletişim ve sanat eğitimi veren fakülteler bağlamındaki ayrımın netleştirilmesi kuşkusuz faydalıdır:

Devlet Üniversitelerinin Güzel Sanatlar Fakültelerinde Eğitim Veren Sinema-TV Bölümleri:

- Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü

¹⁹ A.g.m., s.36

²⁰ Ayla Kanbur, “Sinema Eğitiminde Yeni Eğilimler”, Antrakt Dergisi, Sayı:70, Haziran 2003, s.35

- Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- Çukurova Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- Yüzüncü Yıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü

Vakıf Üniversitelerinin Güzel Sanatlar Fakültelerinde Eğitim Veren Sinema-TV Bölümleri:

- Maltepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema Bölümü
- Okan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema ve Televizyon Bölümü

Devlet Üniversitelerinin İletişim Fakültelerindeki Bölümler:

- Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Sinema ve Televizyon Bölümü
- Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü
- Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Bölümü
- Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo - Televizyon Sinema Bölümü
- Cumhuriyet Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo - Televizyon Sinema Bölümü

- Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo - Televizyon Sinema Bölümü
- Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Sinema TV Bölümü
- Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo - TV ve Sinema Bölümü
- Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Modülü
- Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo - TV ve Sinema Bölümü
- Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü
- İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü
- Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo - TV ve Sinema Bölümü
- Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo, Sinema ve Televizyon Bölümü
- Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü
- Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo - TV ve Sinema Bölümü

Vakıf Üniversitelerinin İletişim Fakültelerindeki Bölümler:

- Bahçeşehir Üniversitesi İletişim Fakültesi Sinema ve Televizyon Bölümü
- Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü
- Beykent Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü
- Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi Sinema-TV Bölümü
- İstanbul Şehir Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo, Sinema ve Televizyon Bölümü

- Kadir Has Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü
- Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo, Sinema ve TV Bölümü
- Yaşar Üniversitesi İletişim Fakültesi Sinema ve Televizyon Bölümü
- Yeditepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Sinema ve Televizyon Bölümü

3. MARMARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SİNEMA-TV BÖLÜMÜ

3.1. Bölümün Kuruluşunu Hazırlayan Nedenler

Bölümün kuruluşunun öncesine baktığımızda, hazırlıkların başlama sürecinin 60'lı yıllara kadar dayandığını görürüz. O zamanın Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu öğretim görevlisi Mustafa Aşlıer'in ileri görüşlülüğü sinema bölümünün kuruluşuna zemin hazırlar. 1962 yılında okula 16 mm Bolex marka bir kamera aldırır ve gravür atölyesi içerisine bir animasyon masası yaptırır. Öğrencilerle ilk film denemelerine, bu kamera ile başlarlar. Zaman zaman, bayat ham filmler üzerine çizim yaparak canlandırma filmler yaparlar. Okulun ilk belgesel filmini de bu dönemde çekerler. Temel Sanat Eğitimi dersi öğretim elemanı Carl Schileminger, o zamanki Grafik Bölümü asistanı Taça Erdemsel ve sonradan Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-TV Bölümü kurucusu olan Sami Şekeroğlu'nun çektikleri filme, okulun öğretim elemanları tarafından, ses çıkaran her türlü eşya kullanılarak özgün bir film müziği yapılmıştır.

Mustafa Aslier Devlet Tatbiki Yüksek Okulu müdürü olunca; Sinema-TV Bölümü, Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü ve Heykel Bölümü açmaya karar verir. Ancak o dönemlerde, Türkiye’de bu alanlarda yetişmiş eleman bulunamamaktadır. Bunun üzerine Mustafa Aslier, bakanlığa bu alanlarda yetiştirilmek üzere, yurtdışına öğrenci göndermek için başvuru yapar. Bakanlıkta, “Bu kadar öğrenci göndermeye döviz ayıramayız.” diyen planlama sorumlusuna, “Türkiye endüstri ülkesi olmaya karar verdi mi? Eğer biz ihracat yapmak istiyorsak ürünlerimizde bir farklılık olmalı. İşte biz bunu sağlayacak elemanları yetiştirebilmek için bu öğrencileri göndermek zorundayız.” diyerek karşılık verir ve yurtdışına gönderilecek öğrenciler için gerekli izni alır. On dokuz kişi yurtdışına gönderilir. Bunlardan dördü Sinema-TV alanında yetişmek üzere farklı ülkelere gönderilir. Sinema alanında yetişmeleri için yurtdışına devlet bursu ile gönderilen öğrencilerden sadece Zafer Doğan Amerika Birleşik Devletleri’ndeki eğitimini tamamladıktan sonra, Sinema-TV Bölümü’nün kuruluşunda yer almak üzere geri dönecektir.

Marmara Üniversitesi G.S.F. Sinema-TV Bölümü’nün kuruluşunu hazırlayan en önemli nedenlerden biri de şüphesiz ki, bölümün kurucusu Zafer Doğan’ın yaşam öyküsü ve kişisel çabasında saklıdır. Zafer Doğan, ortaokul yıllarından beri hareketli resimler konusunda çalışmalar yapmaktadır. Çocukluk yıllarında, Bandırma’da sinema salonlarından atılan kopmuş filmleri toplayarak, bunları boş bir havuz içerisinde gruplandırır ve düzenler. Bir yandan da Pekos Bill, Red Kit, Kinova, Tommiks, Teksas gibi çizgi romanların koleksiyonun yapar ve haftasonları sinemanın önünde bu kitapları diğer çocuklara kiralar. Tüm çocukluğu boyunca aklında hep çizgi film çekebilme hayali vardır. Bu dönemde çizmeye başlar ve çizimlerinin sayısı binlere ulaşır. Bir gün İstanbul’da bu çizimleri film haline getirmeyi hayal eder. Daha sonra arkadaşıyla tahtadan bir gösterim cihazı yapar ve akülü lamba ile okuldaki merdiven altında, öğrencilere gösterimler düzenler. Müdüre yakalanırlar ama kimse ne yaptıklarını anlamaz. Aynı yıllarda “View Master” denilen üç boyutlu durağan film karesi izleme

cihazının arkasına pilli lamba koyarak Cumartesi Pazarı'na gelenlere, gösteriler sunar. Bundan çok keyif duyar ve kendini 'sinemacı' gibi hisseder.

İşte tüm bu heyecanlarla geldiği Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Grafik Sanatları Bölümü'nden, 1974 yılında mezun olur Zafer Doğan. Hemen ardından Doğan Gündüz ile Fulmar Reklam Ajansı'nda çalışır. Reklam grafiği alanında Sinan Baykurt ile işler yapar. Tunç Başaran'la, reklamcılık mesleğine profesyonellikle ilgili yeni yaklaşımlar ve araştırmalarla yaratıcı reklam grafikerliği alanlarında çalışmalara başlar. Kendisine bu piyasa içerisinde bir gelecek düşünürken; Tatbiki Güzel Sanatlar'da, yurt dışına burslu olarak bir öğrencinin gönderileceğini duyurmak amacıyla bir ilan asıldığını, Müdür Mustafa Asher'in asistanlarından gelen bir telefonla öğrenir. Burs için yapılan sınavda, yedi kişi arasında birinci olur ve bursu almaya hak kazanır. Duyuruda geçen "Sınavı kazananlar Almanya'da Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarını tamamlayacaktır." cümlesine rağmen, Manajans ve Fulmar Reklam Ajansı'ndaki arkadaşlarından aldığı fikirle, okula dilekçe vererek, yüksek lisans eğitimi için Amerika'ya, Washington D.C.'ye gider. Ancak daha önce, okulda öğrendiği yabancı dil Almanca olduğundan Georgetown Üniversitesi'nde bir sene tam zamanlı İngilizce eğitimi almak zorunda kalır. 1976 yılında Kaliforniya San Francisco State Üniversitesi Film Bölümü'nde hocası Robert Lewis ve Televizyon Bölümü'nde hocası Herbert Zettle'in yönlendirmesi ile çalışmalar üreterek, 1978 yılında yüksek lisans eğitimi tamamlar. Yüksek lisansı bitirdiğinde burada dört film yapmıştır ve "The Streets of San Francisco" adlı dizinin bir bölümünde yapım asistanı olarak çalışmıştır. The National Film Board of Canada" ya girmeye çalışır. Ancak doktora (Ph.D) derecesinin sinema uygulaması yaparak alınabileceği bir okul bulunamaması nedeniyle 1978 sonunda Türkiye'ye dönüş yapar.

Türkiye’de, önce Eskişehir İktisadi Ticari İlimler Akademisi’ne* girer. Kadrosunun değiştirilmesiyle evine, Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Grafik Bölümü’ne döner. Burada Film ve Animasyon Dalı asistanı olarak göreve başlar. Büyük bir heyecanla film ve animasyon konusundaki tüm bilgilerini öğrencilerine aktarmaya başlar. Öğrencilere senaryo, yapım, kameramanlık, yönetmenlik ve animasyonla ilgili dersler verir. Öğrencilerle beraber 16mm bir Bolex kamerayla çekimlere başlarlar. Çekim mekanları çoğunlukla okulun etrafındaki; Beşiktaş Resim Heykel Müzesi ve Kaymakamlık Bahçesi, Motores, Tütün Fabrikası İskelesi’dur.** Grafik öğrencilerinden Ali Nur Velidedeoğlu bitirme projesini 35mm ile Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar’ın bölümlerini çekerek yapar.

Böylece Zafer Doğan’ın yoğun çabaları sonucu, öğrenciler için verimli bir üretim ortamı doğmuştur. Film ve animasyon üretiminin önemli bir düzeye gelmesi tüm okulu umutlandırmış ve gelecek için cesaretlendirmiştir. Bölümün kuruluşunu hazırlayan ortam oluşmuştur.

3.2. Bölümün Kuruluşu

20 Temmuz 1982 yılında Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’ne dönüşür ve Sinema-TV Bölümü de Sahne ve Görüntü Sanatları Bölümü adıyla kurulur. Mimar Sinan Üniversitesi ile bölüm eşdeğerliliği için yapılan toplantılardan sonra, Marmara Üniversitesi G.S.F. Sahne ve Görüntü Sanatları Bölümü 1983 yılında resmen eğitime başlar. Bölüm 1994 yılında “Sinema-TV Bölümü” adını alır.

* Günümüzdeki (2009) Anadolu Üniversitesi

** Günümüzdeki (2009) Barbaros Hayrettin Vapur İskelesi

3.3.Bölümün Kuruluş Amacı Ve Sinema Eğitime Kattığı Yenilikler

Bölümün kuruluş amacını ele alırsak, Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu öğretim elemanlarının niteliklerini ve sanata bakış açılarını incelememiz gerekir. DTGSYO, Bauhaus ekolünü benimsemiş bir okuldur ve o zamanki öğretim elemanları, çizim yetenekleri oldukça üst düzeyde, pratiğe ve işlevselliğe dayalı bir eğitim veren kişilerdir. Kimi zaman, yaptıkları resimleri hareketlendirme ihtiyacı hissederler. Yaptıkları eserleri ve eserleri meydana getirme serüvenlerini filmleştirirler. Bölümü kurarken de dekan Mustafa Aslıer'in aklında canlandırma yönü ağır basan bir bölüm vardır.

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü öğretim elemanlarının, yurtdışında farklı ülkelerde Amerika'da, Almanya'da, Rusya'da; farklı ekollerden etkilenerek yetişmiş ve eserler meydana getirmiş olmaları Türkiye'deki sinema eğitimi açısından yeni ve özgürlükçü bir eğitim için öncü olduğu düşünülmektedir. Bir bakıma, karşıt sinema anlayışlarının sentezi olan bir sinema eğitimi olduğu ileri sürülebilir. Ayrıca okul, canlandırma filmlerin çok sınırlı olduğu ve canlandırmanın hiçe sayıldığı gözlemlendiği bir dönemde, canlandırma filmini de, sinema eğitiminin bir parçası yapmış ve ilgili sektöre katkıda bulunmuştur. İlerleyen yıllarda okul, 'canlandırma sineması'nın yanında 'deneysel sinemaya' da müfredatında yer verir.

Bu ileri görüşlülükle eğitime başlayan bölüm, sinemanın kurmaca, belgesel, canlandırma ve deneysel alanlarının tümünü kucaklayarak, bu alanlarda kuramsal ve uygulamalı çalışmaların başlamasını sağlamıştır.

3.4. Bölümün İlk Yılları

Bölümün ilk öğretim elemanları Zafer Doğan, Selim Yücel ve Alim Şerif Onaran'dır. İlk olarak 1983-84 eğitim öğretim yılında Beşiktaş, Akaretler'deki okul binasının alt katında küçük bir odada eğitime başlarlar. 1985 yılında, Marmara Üniversitesi Haydarpaşa Kampüsü'nün çatı katında, bir zamanlar öğrenci yatakhane olarak kullanılan alan bölüme tahsis edilir ve bölüm buraya taşınır. Burası bir hangarı andıran büyük bir salondan ibarettir. Odası veya sınıfları yoktur, bomboştur. Üstelik ısıtma sistemi de yoktur ve çatısında yer yer delikler bulunmaktadır. Bu deliklerden kış aylarında öğrencilerin ve öğretim elemanlarının üzerlerine kar yağmaktadır. Biriken karları, öğrenciler küreklerle dışarıya atarlar. Bir sobayla ısınan bu alanda yokluk içinde eğitim öğretime başlanır. Öğrenciler ve öğretmenler derslerini sobanın etrafına toplanarak yaparlar. Çoğunlukla soba için yakacak bile bulmakta güçlük çekerler. Öğretim elemanları, kampüs içersinde oradan buradan buldukları tahta parçalarını, öğrencilerle birlikte bölüme taşıyarak yakacak sağlamaya çalışırlar. Üniversite tarafından yakacak odun gönderildiğinde ise bunları taşımak yine öğrencilere kalmıştır. Öğrenciler, bu yakacakları bazen sırtlarında, bazen de halat sarkıtma yoluyla, farklı taşıma sistemleri geliştirerek, türlü zorluklar içerisinde, binanın en üst katında bulunan bölümlerine taşırlar.

İşte böylesine zorluklar içinde kurulan bölümde eğitim, her şeye rağmen keyiflidir. Fiziki şartlar nedeniyle yaşanan zorluklar, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının birbirleriyle dayanışma içinde olmalarıyla itici bir güç haline gelir. Tüm zorluklara rağmen sinemayı öğrenme ve sinema yapma tutkusu hiç bitmez ve o dönemde de öğrenciler sürekli film üretirler.

3.4.1. İlk Öğretim Kadrosu

Bölümün ilk öğretim kadrosu, kurucu öğretim elemanları olan Zafer Doğan, Selim Yücel ve kadrolu olmayan ama dışarıdan derslere gelen Alim Şerif Onaran'dır. Bölümün kuruluşundan kısa süre sonra öğretim kadrosuna; Sabri Özaydın, Bülent Erçetin, Emre Becer, Ahmet Elhan, Selahattin Yıldız ve Bülent Vardar da katılırlar.

Şüphesiz ki kurulan bu yeni bölüm, kurulduğu yıllardaki dinamizmini ve yeniliklere açık olmasını, bu yeni kadroya borçludur. Bölümün kuruluş aşamasındaki, öğretim kadrosuna baktığımızda genel olarak, o dönemde akademisyenliğe yeni başlamış kişiler olduklarını görürüz. Birçoğu araştırma görevlisidir ve hemen eğitim vermeye başlarlar. Bu durum, büyük özveriyle çalışmak zorunda olmalarının yanında, kendi alanlarında uzmanlaşma serüvenlerini sürdürürken, bölümde kemikleşmiş bir eğitim sistemi değil; dinamik, günün ihtiyaçlarına kayıtsız kalmayan, dünyaya sırt çevirmeyen bir eğitim sistemi inşa edebilmelerini sağlamıştır.

Bahsettiğimiz öğretim elemanları dışında da kuruluşundan günümüze Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü'nde çok değerli öğretim elemanları kadrolu olarak görev almıştır. Gülçin Tezcan, Semir Aslanyürek, Ömer Saydam Uysal, Recai Yücel Uğurkan, Birnur Karatimur, Burak Buyan, Kaan Uzunöz, Nigar Çapan, Mustafa Bülbül, Ethem Özgüven, Vedat Tayyar Erdamar, Gürol Gökçe, Hakan Karataş, Ümit Özsoy, Nilgün Kaleli Çiçek, Hüseyin Karabey bunlardan bazılarıdır.

3.4.2.Eğitim - Öğretim Ortamı

Beşiktaş Akaretler'deki Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu binasının alt katında sadece iki öğretim elemanı masasının bulunduğu küçük bir odada başlar ilk dersler. Kuruluşla birlikte yetenek sınavıyla on öğrenci alınır ve alınan her öğrenci dikkatle seçilir. Öğrencilerin beşi kız, beşi de erkektir. “Zorunlu kültür derslerinin yanında dört öğretim yılına dağıtılmış meslek dersleri şunlardır: Temel Sanat Eğitimi, Sinema ve Televizyon Tekniği, Film Analizi, Film Kimyası, Sinema Tarihi, Film Müziği, Sinema Dili, Sinema Estetiği, Sinema Kuramı, Sinema Çevre Düzeni, Senaryo-Yönetim-Oyun ve Diploma Projesi.”²¹ Ancak dersler sadece, mesai saatleriyle sınırlı değildir. Dersler gerektiğinde akşamları, gerektiğinde haftasonları, gerektiğinde de yaz tatillerinde de devam eder. Teknik imkanlar yok denecek kadar azdır. Bu yüzden öğretmenler, öğretim yılı içersinde derslerini yürütürken; öğretim yılı sonrasında da öğrencileri görev aldıkları setlere çağırırlar ve burada da eğitimlerine devam ederler.

Eğitim sadece teorik değil, pratik bir eğitimidir. Öğrencilere, kısıtlı imkanlarla da olsa filmler yaptırılır. Bölümde iki adet Sony Betamax video kamera, 16mm ve 8 mm film kameraları bulunmaktadır. Öğrenciler, çekimlerini bu kameralarla yaparlar. Tabi o dönemde ham film bulmak oldukça zordur. Öğrenciler kendi aralarında para toplayarak film alırlar ve bunları banyosunu yaptırmak üzere yurtdışında ücretsiz banyo edecek merkezlere yollarlar. Kurgusunu ise piyasada bu işi yapan yerlerde rica minnet gerçekleştirirler. Kimi zaman, çektikleri bir filmin sonucunu almaları aylar sürer. Kurmaca ve belgesel film, klip, animasyon denemeleri yaparlar. Hocalarının da desteğiyle, bulabildikleri her yoldan film üretirler. Yanlış pozladıkları filmleri bile çöpe atmazlar ve üzerine toplu iğne ile çizimler yapıp, kısa animasyon filmleri yaratırlar.

²¹ Doç.Dr.Sabri Özeydin, “TRT ve Yeşilçam’ın Bizden Haberleri Yok”, Milliyet Sanat Dergisi, Sayı:202, 15 Ekim 1988, s.15

İşte ilk yıllardaki bu eğitim - öğretim ortamı ve imkansızlıklar, öğrencilerin zorluklar karşısında yılmamalarını sağlarken, yaratıcılıklarını ve pratik yanlarını geliştirir, çeşitlilik içeren bir sinema anlayışı kazanmalarına yol açar. Bu kazandıkları özellikler, gerek televizyon gerek sinema sektöründe aranılan elemanlar olmalarına katkı sağlarken, öğrenciyken bile, birçoğu TRT gibi önemli kurumlarda ve film setlerinde çalışmaya başlar.

3.5.Özel Yetenek Sınavından Merkezi Sınava Geçiş Süreci

Türkiye’de 1975 yılında sinema eğitiminin başlamasıyla beraber güzel sanatlar fakültelerinin bünyesinde bulunan sinema bölümleri, dünyadaki tüm sanat okulları ve sinema okulları gibi yetenek sınavıyla öğrenci almaktaydı. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü de yetenek sınavıyla her yıl on ile on beş arası öğrenci alıyordu.

Bölüme kabul için yapılan yetenek sınavı, 1991 yılına kadar diğer bölümlerle ortak bir, çizim sınavı olarak gerçekleştiriliyordu. 1991 yılından başlayarak bölüme alınacak öğrenciler, üç aşamalı bir yetenek sınavıyla alınmaya başlandı. Birinci aşamada; Sinema-TV ağırlıklı konular ile resim, mimari, edebiyat, müzik, tiyatro, fotoğraf, genel kültür ve güncel olaylarla ilgili soruları kapsayan bir test sınavı yapılıyordu. Birinci aşamada başarılı olanlar arasından, kontenjanın üç katı kadar aday ikinci aşamaya geçmeye hak kazanıyordu. İkinci aşamada; öykü geliştirme ve sinemasal anlatım becerisini ölçmek amacıyla 200 kelimelik bir kompozisyon sınavı ve verilecek resimlerle oluşturulması istenen bir kurgu çalışması esas alınarak değerlendirme yapılıyordu. İkinci aşamada yüzde elli başarı sağlayan adaylar, üçüncü aşamaya 1.aşama sınavının %10’u, 2. ve 3.aşama puanlarının toplamına hesaplanarak 100 toplam

puan üzerinden 50 ve üzeri alan öğrenciler başarılı sayılıyor ve bölüme kabul ediliyordu.

Elbette bu yöntemle alınan öğrenciler, sinema eğitimi alabilmek için yeterli altyapıya sahip, yetenekli ve en önemlisi, bilinçli seçim yaparak gelmiş öğrencilerdi. Bu sınav yönteminin diğer önemli bir avantajı ise sanat eğitimi yapabilmek için ideal denebilecek öğrenci sayısının okul tarafından belirlenebilmesi ve denetlenebilmesiydi. Öğretim elemanlarının gerektiğinde her öğrenciyle tek tek ilgilenebilecekleri kadar öğrenci, okulda bulunuyordu.

1998 yılında Yüksek Öğretim Kurulu, Sinema-TV Bölümlerine danışmadan, güzel sanat dalları içinde sadece Sinema-TV bölümlerinde olmak üzere özel yetenek sınavını kaldırdı ve yerine merkezi sınav sistemini getirdi. Yirmi üç senelik sınav sistemi birdenbire nedensiz biçimde değişmişti.

Bu sistem değişikliğiyle beraber merkezi sınavda belli bir puan tutturmuş kişiler sanatsal becerisi ve birikimine bakılmaksızın Sinema-TV bölümlerine öğrenci olarak kabul edildiler. Ayrıca bu durum güzel sanatlar fakültelerindeki Sinema-TV bölümlerinin, iletişim fakültelerindeki Radyo, Sinema ve Televizyon bölümleriyle isim benzerliğinin yanında sınav yöntemi bakımından da benzer olmasına yol açtı ve sinema eğitimi almak isteyen öğrenciler için kafa karışıklığına sebep oldu.

Sinema-TV bölümleri öğretim üyelerinin tüm çabalarına rağmen, 1998 yılından bu yana yetenek sınavına geri dönülemedi. 10 kişilik öğrenci kontenjanı, 30 kişiye çıkmasına rağmen öğretim elemanı sayısında ise belirgin bir iyileştirmeye gidilmedi

3.6.Marmara Üniversitesi G.S.E. Sinema-Tv Anasanat Dalı'nda Lisansüstü Eğitime Başlanması

Marmara Üniversitesi G.S.F. Sinema-TV Bölümü'nün kuruluşundan kısa bir süre sonra 1986 yılında, lisans eğitiminin yanı sıra Sinema-TV Anasanat dalı kapsamında lisansüstü eğitime de başlanır. O yıllarda Türkiye'de, sinema alanında yetişmiş akademisyen yok denecek kadar azdır. M.Ü.G.S.F. Sinema-TV Bölümü'ndeki öğretim elemanlarının birçoğunun yurtdışında sinema ve televizyon alanında yetişmiş olmaları, lisans eğitiminde olduğu gibi lisansüstü eğitimde de büyük avantaj sağlamış ve Türkiye'de sinema alanında önemli akademisyenler yetiştirilmiştir.

Günümüzde; gerek bölümün öğretim kadrosu, gerek de Türkiye'deki sinema bölümlerinin öğretim kadrosu bağlamında bir inceleme yaparsak Marmara Üniversitesi Sinema-TV Bölümü'nde lisansüstü eğitimini tamamlayarak önemli görevlerde bulunan bir çok akademisyenle karşılaşırız. Başka bir deyişle Marmara Sinema-TV öğretim görevlileri Türkiye'deki sinema eğitiminin yapılandırılmasında önemli bir rol oynamışlardır. Örneğin; bölümün ilk öğretim elemanlarından Sabri Özaydın Maltepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin kurucu dekanıdır. Ayrıca şu anda Türkiye'de en çok profesöre sahip sinema bölümü de Marmara Üniversitesi G.S.F. Sinema-TV bölümüdür.

3.7. Gümüzde Marmara Üniversitesi G.S.F. Sinema-TV Bölümü

3.7.1. Akademik Kadro

Bölümün bugünkü (Bahar, 2009) akademik kadrosunda üç profesör, bir doçent, iki yardımcı doçent ve dört araştırma görevlisi bulunmaktadır. Bölüm başkanı Prof. Bülent Vardar, Görüntü derslerini yürütmektedir. Anasanat Dalı Başkanı Nigar Çapan ise, Türk Sineması ve Sinema Kuramı derslerini yürütmektedir. İlk öğretim elemanlarından olan Prof. Sabri Özaydın Yönetim ve Senaryo derslerini, Prof. Selahattin Yıldız ise Kurgu dersini yürütürken, görüntü alanında uzmanlaşmış diğer öğretim elemanları olan Doç. Bülent Erçetin ve Yrd. Doç. Mustafa Bülbül de Görüntü dersi vermektedirler. Bölümün araştırma görevlileri Duygu Karabayraktar, Ümit Özsoy, Seçkin Sevim ve Yüce Sayılğan öğretim yardımcıları olarak derslere iştirak etmektedir.

Bölümün akademik kadrosunun yanı sıra, sinema sektöründe söz sahibi, alanlarında uzmanlaşmış, görevlendirmeyeyle dersleri yürüten öğretim elemanları bulunmaktadır. Prof. Semir Aslanyürek “Yönetim”, Yrd. Doç. Gülçin Balta Tezcan ve Yrd. Doç. Birnur Karatimur Çutsay “Canlandırma Sineması” ve “Canlandırma Atölyesi”, Aykut Oray “Oyuncu Yönetimi” ve “Oyunculuk Atölyesi”, Canberk Benli “Sayısal Kurgu”, Cem Ulu “Ses”, Özgür Şeyben “Senaryo”, Defne Ilgaz “Film Müziği”, Ziya Temeltaş “Yapım”, Enis Rıza Sakızlı “Belgesel Sinema”, Sevtap Aytuğ “Sinemada Makyaj”, Ziya Ülkenciler “Sanat Yönetimi”, Aytekin Çakmakçı “Stüdyo Teknikleri”, Burçak Evren “Türk Sineması”, Handan İpekçi “Senaryo Atölyesi”, Ümit Özsoy “Deneysel Sinema ve Kısa Film” derslerini yürütmektedirler.

Gerek farklı alanlarda uzmanlaşmış akademik kadro, gerek de farklı alanlardaki uzmanların görevlendirmeyeyle eğitime kazandırılması Marmara Üniversitesi G.S.F. Sinema-TV bölümünün eğitim gücünü göstermektedir.

3.7.2.Öğrenci Profili

Bölümün öğrenci profilini incelerken yetenek sınavı ile gelen öğrencileri ve merkezi sınav sistemi ile gelen öğrenciler ayrıştırarak incelememiz yerinde olacaktır. Gerek bölüm öğretim elemanlarıyla yapılan söyleşiler doğrultusunda, gerek de öğrencilerin özgeçmişleri incelendiğinde karşımıza iki ayrı öğrenci profili çıkmaktadır.

Yetenek sınavıyla gelmiş öğrencilerin birçoğu; bölüme gelmeden önce sanatla yakından ilgilenmiş; liseden mezun olduktan sonra, sinema eğitimi alıp almama konusunda karar vermek için zaman bulabilmiş; bir kısmı, üniversitelerin başka bölümlerinde eğitim almış, ya da eğitimini yarıdan bırakmış; her şeyden önemlisi, sinema bölümüne başvururken, sinema üzerine düşünerek ve çalışarak sınava hazırlanmış kişilerdir. Dolayısıyla özgür ve özgün seçimleri sonucunda, “sinemacı” bireyler olma yolunda belli bir yol kat etmiş kişiler olarak sanat eğitimine daha çabuk adapte olan bir öğrenci profili gözlemlenmektedir.

Merkezi sınav ile gelmiş öğrenciler ise; istisnalar bir kenara bırakılırsa, çoğunlukla liselerin sözel bölümlerinden mezun olduktan sonra, sözel bölümden mezun olmaları nedeniyle kendilerine sunulan kısıtlı seçenekler arasından sinema ve televizyon okumaya karar vermiş; güzel sanatlar fakültelerindeki sinema-tv bölümleri ile iletişim fakültelerindeki radyo, sinema ve televizyon bölümleri arasındaki isim benzerliği yüzünden kafası karışmış; merkezi sınavı kazanmanın ve bir yere yerleştirilmek

zorunda olmanın verdiği gerginlik içerisinde, Sinema-TV bölümünü tercih etmiş kişilerdir. Dolayısıyla liseden yeni mezun olmuş, ilk ve orta öğretim alışkanlıklarından sıyrılmak için henüz zaman bulamamış ve sinema konusunda kafa karışıklığı içerisinde olan çoğunluğun, sanat ve sinema eğitimine adapte olması kolay olmamaktadır.

3.7.3.Teknik Altyapı

Sinema, teknik anlamda her gün yenilenen bir sanat olduğundan uygulamalı sinema eğitimi yapmak, gerçekten çok güçlü bir teknik altyapıyla mümkün olabilir. M.Ü.G.S.F. Sinema-TV Bölümü kuruluşundan günümüze, teknik altyapısını günden güne güçlendirmektedir. Doksanlı yılların başında bölümün kurucusu Zafer Doğan'ın çabalarıyla kurulan Marmara Üniversitesi Televizyon ve Film Stüdyoları tüm sistemleriyle bölümün kullanımına açıktır. Profesyonel kameraları ve reji sistemiyle hem film, hem de televizyon prodüksiyonlarında kullanılan bu stüdyoda, birçok öğrenci stajını tamamlayarak deneyim kazanmış, sinema ve televizyon piyasasına ilk adımlarını burada atmıştır.

Özellikle son yıllarda Bölüm Başkanı Prof. Bülent Vardar'ın çabaları ve Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Necla Pür'ün katkılarıyla bölümün teknik altyapısı önemli oranda güçlendirilmiştir. Profesyonel düzeyde film kameraları ve video kameralar, öğrencilerin kullanımına açık, yeterli sayıda ışık, ses ve kurgu ekipmanı bölümde mevcuttur. Bu ekipmanlar derslerde, atölyelerde ve öğrenci projelerinde aktif olarak kullanılmaktadır.

3.7.4.Müfredat

Günümüzde Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü'ndeki dersler, amaç ve kapsamı aşağıdaki gibidir:

1.SINIF DERSLERİ

GÖRÜNTÜ 1

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç. Mustafa Bülbül

İçerik:

Sinemada görüntünün temelini oluşturan tek kare fotoğrafın elde edilmesi çeşitli ders araçlarıyla uygulamalı olarak öğrenciye aktarılır. Öğrencilere Fotoğrafta Doğru Pozlandırma ve Görsel Derinlik araştırmaları yaptırılır. Film öyküsüne ilişkin Mekan Belirleme amacıyla dia çekimleri.

Amaç:

Öğrencilerin Fotografik ve Sinematografik temel bilgiler ile donatılması amaçlanır.

GÖRÜNTÜ 2

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç. Mustafa Bülbül

İçerik:

Görüntüyü elde etmede temel unsur olan ışık ve ışık ölçümü, renk ısı ve filtreler, Kameralar teknik özellikleri ile uygulamalı olarak öğrenciye anlatılır. Sinematografik Anlatımı amaçlayan bir öykünün kamera kurgulu çekimi yapılır.

Amaç:

Öğrencilerin Fotografik ve sinematografik unsurları teknik araçlarla uygulamaları amaçlanır.

KURGU 1

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Dr. Selahattin Yıldız

İçerik:

Öğrencilere her hangi bir film izlerken, yalnızca olayların gelişimini değil, sinematografik ve kurgusal açıdan mesleki teknik bir film okuma alışkanlığı kazandırmaya çalışılır.

Amaç:

Sinemanın temel niteliği olan görüntülerle düşünmeyi, aksiyonu parçalara ayırıp, birleştirmeyi, teorik bilgiler, çekim ve kurgulama, film çözümleme etütleriyle kurguya giriş.

KURGU 2

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Selahattin Yıldız

İçerik:

Genel algı psikolojisi ve ayrıntılı görsel algı psikolojisi, sinemada hareketin temel kaynakları, ritim olgusu, temel açı ve ölçek bilgileri, aksiyonun parçalara ayrılması ve bu parçaların birleştirilmesinde devamlılık unsurları, kurguyla oluşturulan sinemasal zaman ve sinemasal mekan.

Amaç:

Bu prensiplerin uygulamalı çekim çalışmalarıyla gösterilmesi amaçlanır. Ayrıca sinema tarihinden seçilmiş filmlerin kurgusal analizleri, film izlerken sahne ve planların sayılması etüdü, sinema tarihinden bir filmin, bir sahnesinin çekim senaryosunun filmi izleyerek yazılması çalışmaları yapılır.

SENARYO 1

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Semir Aslanyürek

İçerik:

Sahnelemeye, oyunculuğa dayalı anlatı geliştirme. Günlük gerçeklik ve gazete

haberlerinden uyarlamalar.

Amaç:

Yaşadığımız toplumun ve dünyanın, yanı başımızdaki, öykülerin ve kahramanların farkına varmak. Gerçeklik bilgisi, gerçeklik duygusu ve hayal gücünü bir anlatı ortaya koymak için harekete geçirmek.

SENARYO 2

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Semir Aslanyürek

İçerik:

Senaryo kuramları ve uygulamalı senaryo çözümlemeleri. Edebiyat uyarlamaları. İlk uzun metraj senaryo denemesi.

Amaç:

Türk ve Dünya sinema tarihinden Örneklerden oluşan Digital arşivleme ve incelemelerle desteklenen senaryo yazarlığına ilk adımların atılması.

TEMEL EĞİTİM SES 1

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Cem Ulu

İçerik:

Ses-görüntü ilişkilendirmesine temel oluşturacak şekilde işitsel ortamın verilerine genel giriş yapılması; bunların bir kompozisyon mantığı ve bütünlüğü içinde algılanıp sunulmasına yönelik çalışmaların başlatılması; konuyla ilgili kaynaklarla tanışma ve bunlara yönelim.

Amaç:

Ses ve görüntü arasındaki yaratıcı ilişkinin irdelenmesi amaçlanır.

TEMEL EĞİTİM SES 2

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Cem Ulu

İçerik:

Öğrencilerin “SES” üzerine hem teknik/teknolojik hem de estetik/entelektüel verilere sahip olması; bunları mesleki dil/”jargon” ile ifade edebilmeleri ve bu ifadeleri formel bir düzen içinde sunabilmeleri için gereken çok yönlü çalışma / öğrenme disiplininin aktarılması / kazandırılması.

Amaç:

Ses ve görüntü arasındaki teknik ve estetik ilişkinin irdelenmesi amaçlanır.

TEMEL EĞİTİM YÖNETİM 1

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Semir Aslanyürek

İçerik:

Sinema ve Yönetmenlik; Sinemanın toplumsal yeri ve önemi, diğer sanatlar arasındaki ilişkileri ile anlatım araçları, elemanları ve iş bölümü. Yönetmen ve yaratıcılık; Yönetmen-senaryo ve oyuncu, Yönetmen-görüntü yönetmeni ve sanat yönetmeni ilişkileri öğrencilere anlatılır.

Amaç:

Öğrencilerin gözlem yetileri geliştirilerek senaryo, çekim senaryosu ve yapılmış film çalışmaları üzerinde araştırmalar yaparak özgün bir sahneyi gerçekleştirmeleri amaçlanır.

TEMEL EĞİTİM YÖNETİM 2

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Semir Aslanyürek

İçerik:

Sinema ve Üretim Özellikleri; Birlikte üretim, Üretim (yapım) olanakları, Konunun belirlenmesi, Senaryo taslakları, Oyuncu seçimi, Mekan seçimi, Çekim senaryosu ve çekim teknikleri, İş bölümü ve çekimler yapılır. Kurgu, Ses, Müzik ve Gösterim olanaklarını araştırılır.

Amaç:

Öğrencilerden oluşturulan ekiple, hazırlanan çekim senaryoları tüm üretim aşamaları uygulanarak gösterime sunulması amaçlanır.

TÜRK SİNEMASI 1

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Burçak Evren

İçerik:

Sinema Türkiye’de (1896- 1914), İlk filmler (1914-1922), Tiyatrocular ya da Muhsin Ertuğrul Dönemi (1922-1939), Geçiş Çağı (1939-1950), Sinemacılar Çağı (1950-1960), Altın Çağ (1960-1967), Yeşilçam’ın Yükselişi (1967-1974), Karanlık Çağ ya da Kayıp Yıllar (1974-1979), Genç Türk Sineması (1979-1987), Majörler Dönemi (1987-1994), Bağımsızlar ya da Post Yeşilçam dönemi (1994- günümüz).

TÜRK SİNEMASI 2

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Burçak Evren

Sinemamızdaki kurumlar, yapımevleri, stüdyolar. Sinema salonlarının tarihi. Sinemamızın ekonomisi. Sinema dönem etkileşimi. Sinemanın dönemleri, dönemin sinemayı etkilediği alanlar, konular, modalar. Sinemamızdaki akımlar- modalar- ekoller. Sinema yayıncılığı (başlangıçtan günümüze dergiler, kitaplar, ansiklopediler vs) Önemli Türk filmlerinin analizleri. Sinemamızın sorunları: Sansür, alt yapı, insan faktörü, eğitim ve örgütler) Sinema eleştirmenliği (gelişim süreci), Sinemamızın alt yapısı.

2.SINIF DERSLERİ

SENARYO 3

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Sabri Özaydın

İçerik:

Senaryoya giden yolun bütün aşamaları (Sinopsis, Proje Metni, Öyküleme, Geliştirim, Sahne Sıralama, Tretman, Senaryo, Çekim Senaryosu) anlatılır. Paralelde bir senaryonun bütün öğeleri teorik olarak anlatılır.

Amaç:

Teorik olarak senaristin bir filmin yapım sürecindeki yeriyle diğer sanat ve bilim dalları arasındaki etkileşimin ortaya çıkarılması amaçlanır.

SENARYO 4

İçerik:

Uzun ve kısa film öyküsü teorik olarak anlatılır. Kısa bir film öyküsü üzerinden senaryonun kalan aşamalarının yazım çalışmaları yapılır.

Amaç:

Öğrencinin gerçekleştireceği bireysel projeler için kuramsal alt yapının oluşturulması amaçlanır.

KURGU 3

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Selahattin Yıldız

İçerik:

Sinema TV dünyasında dünyada ve özellikle ülkemizde uygulanan teknikler, teknolojik altyapı, kullanılan cihazlar.

Amaç:

Kurgu 1 ve 2 dersinde oluşturulan temel teorik alt yapı ve pratik etüt çalışmalarıyla kazanılan deneyimlerin ışığında daha çok uygulamaya dayalı yeni arayışlara girmek her öğrencinin kendi kişisel kurgu anlayışının temellerini atmasına yardımcı olmak.

KURGU 4

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Selahattin Yıldız

İçerik:

Uygulamalı plan sekans çekimleri,doğaçlama etütler yapılır. Sinema tarihinden bir filmin çekim senaryosunun izlenerek çıkartılması,bir filmin yeniden kurgulanması film fragmanı hazırlanması gibi etütler yapılır. Analog ve Digital, non-lineer kurgu sistemleri kullanımı gösterilir.

Amaç:

Senaryo, çekim, çekim sonrası ve algı açısından, bütünsel olarak sinemada kurgu olgusu incelenmesi. Farklı ekollerinin, kurgu anlayışları karşılaştırılması.

YÖNETİM 1

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Semir Aslanyürek

İçerik:

Yönetmenin kendi konusunu araması ve edebi materyal üzerinde çalışması. Yönetmenin senarist ile çalışması ve senaryosunu oluşturması sağlanır. Yönetmenin edebi senaryoyu anlamlandırması ve film taslağını oluşturması gerçekleştirilir.

Amaç:

Yönetmenin çekeceği filmin konusu ile tanışması ve konu üzerinde masabaşı çalışması yapması amaçlanır.

YÖNETİM 2

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Semir Aslanyürek

İçerik:

Senaryonun yapımcıya sunulduğu, senaryoyu kabul ettirme ve yönetmenin yapımcı ile edebi senaryo üzerine çalışması. Çekim hazırlıkları için ön bütçenin hazırlanışı. Yaratıcı ekibin seçimi, filmin teknik ve betimsel ekipmanının saptanması sağlanır.

Amaç:

Film projesinin masabaşı çalışmalarının tümü tamamlanarak uygulama aşamasına getirilmesi amaçlanır.

SAYISAL KURGU 1

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Canberk Benli

İçerik:

Kurgu nedir? Kurgunun sinemaya katkısı. Film kurgusunun gelişimi. Kurgu kuram ve kuramcıları. Film kurgusunun teknolojisi. Kimyasal ve elektronik görüntünün nitelikleri. Video kurgu.

Amaç:

Bilgisayar teknolojilerine koşut olarak gelişen sayısal kurgunun; öğrencilerin film üretimlerinde gereksinim duyacakları, kuramsal boyutunu oluşturmak.

SAYISAL KURGU 2

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Canberk Benli

İçerik:

Video kurgunun tarihsel gelişimi. Sayısal kurgu sistemleri. Görüntü aktarım kartları. Kurgu programları. Ses ve görüntü efektleri. Sayısal kurgu.

Amaç:

Bilgisayar teknolojilerine koşut olarak gelişen sayısal kurgunun; öğrencilerin film üretimlerinde kullanımlarını sağlayarak, üretim potansiyelini arttırmak

SİNEMA TARİHİ 1

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç. Nigar Çapan

İçerik:

1919-1929 Weimar Dönemi Alman Sineması, Sovyet Sineması, 20'lerde Hollywood Sineması, 30'lu yıllarda Avrupa Sineması, Orson Welles'in sineması, 2. Dünya Savaşı Sonrası İtalyan ve Amerikan Sineması dönemlerin önemli yönetmenleri irdelenir.

Amaç:

Başlangıcından günümüze dünya sinemasının önemli ve değerli yönetmenlerini, film türlerini ve sinema akımlarını öğrencilere tanıtmak.

SİNEMA TARİHİ 2

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd.Doç. Nigar Çapan

İçerik:

Yeni Gerçekçi İtalyan sineması ile 1940'lı yılların sonlarından başlayarak Fransız Yeni Dalga Akımı ,İngiliz Özgür Sinema Akımı , 2.Dünya Savaşı Avrupa sineması ,ve farklı ülke sinemaları üzerine bilgi verilerek örnek filmler izletilir.

Amaç:

Yönetmen olmaları hedeflenen öğrencilerimizin sağlam bir sinema tarihi bilgisine sahip olmalarını sağlamak.

SİNEMA KURAMI 1

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd.Doç. Nigar Çapan

İçerik:

Vsevolod Pudovkin'in kurgu kuramıyla başlayıp Sergei M.Eisenstein, R.Arnhem , S.Kracauer, A.Bazin'in kuramları anlatıldıktan sonra B.Henderson'ın ve V.F.Perkins'in kuram eleştirileri tartışılır.

Amaç:

Sinema Kuramı 1 dersinin amacı sinema sanatının gelişmekte olduğu ilk yıllardan itibaren üretilen sinema kuramlarını öğrencilere tanıtmak, farklı kuramcıların makaleleri tartışılarak örnek filmlerle bu kuramları açıklamaktır.

SİNEMA KURAMI 2

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç. Nigar Çapan

İçerik:

John Ford ,Alfred Hitchcock, Jean Renoir, Roberto Rossellini, Federico Fellini, Michelangelo Antonioni, François Truffaut, Ingmar Bergman ve Akira Kurosawa'nın

kendi sinemalarıyla ilgili görüşlerini açıkladıkları makaleleri tartışılıp ilgili filmler gösterilir.

Amaç:

Önemli yönetmenlerin kendi sinemalarına dayanarak kendi kuramlarını oluşturmalarını öğrencilere anlatmak ve farklı kuramları değerlendirebilmelerini sağlamaktır.

FİLM MÜZİĞİ 1

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Defne Ilgaz

İçerik:

Genel teknik-estetik ilişkisi üzerinde durularak ülkesel/sektörel farklılıklardan ekollere, film türlerinden besteciler özeline inilerek senaryo/çekim-müzik/eşleme aşamalarının tahlili.

Amaç:

Bir filmin gerçekleştirilme noktasında ihtiyaç duyulan her türlü ses unsurunun ortaya çıkarılması amaçlanır.

FİLM MÜZİĞİ 2

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Defne Ilgaz

İçerik:

Karakter çizme, dramatik etmenler, müzikal form ve film biçimi gibi kavramların muhakkak duygusal örnekleme ile analiz edilmesi; başyapıtlardan öğrenci işlerine konu sınıf içinde incelenirken, gereken mesleki kavramlar ve verilerin temellendirilerek aktarılması.

Amaç:

Film projesinde ses ve görüntü uyumunun sağlanması amaçlanır.

GÖRÜNTÜ 3

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Bülent Vardar

İçerik:

Görüntünün temel elemanları olan ışık, görsel algılama, kameralar, pozlama ve ışıkölçerler, film ve video formatları, görüntünün saptanması ve yeniden sunumunun süreci, uygulamanın öne çıktığı bir yöntemle işlenir.

Amaç:

Bu derste amaçlanan, öğrencinin görsel bir sezgi ve bilinç kazanmasıdır.

GÖRÜNTÜ 4

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Bülent Vardar

İçerik:

Ders, aydınlatma yöntemleri, görüntü kompozisyonunun temel öğeleri (altın kesim, renk, kontrast, ton, denge, ilgi merkezi) ve kamera kullanımı gibi başlıklar aracılığıyla, özellikle aydınlatma uygulamalarının öne çıktığı bir yöntemle işlenir.

Amaç:

Bu derste amaçlanan, görsel bilinci geliştirilmiş öğrencinin teknik ve estetik bilgilerden oluşan ders programı aracılığıyla, görüntü düzenlemeye ilişkin yeteneklerinin geliştirilmesidir.

3.SINIF DERSLERİ

CANLANDIRMA SİNEMASI 1

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç. Gülçin Balta Tezcan

İçerik:

Dünya’ da ve Türkiye’de Canlandırma sineması tarihçesi örnek filmler izletilerek anlatılır. Senaryo, story-board, layout, ana ve ara hareketler, back-ground gibi animasyon filmi planlamasıyla ilgili konular uygulamalı çalışmalar yaptırılarak anlatılır.

Amaç:

Öğrencilerin Canlandırma Sineması kapsamında film yapım tekniklerini öğrenmeleri amaçlanır.

CANLANDIRMA SİNEMASI 2

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç. Birnur Karatimur Çutsay

İçerik:

Canlandırma film teknikleri hakkında teorik bilgiler verilir. Tekniklere ilişkin filmler gösterilir. Uygulama olarak eskizler ve kısa bir canlandırma film çalışması yaptırılır.

Amaç:

Canlandırma film tekniklerine ilişkin kuramsal bilgilerin uygulamalı çalışmalarda kullanılması amaçlanır.

YÖNETİM 3

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör.Özgür Şeyben

İçerik:

Çekim ön hazırlıkları, mekan arama, oyuncu kadrosunun ve film ekibinin oluşturulması. Görüntü ve sanat yönetmenleri ile filmin betimsel çözümlenmesi. Eskizler, deneme çekimleri. Film çekim hazırlığının başlatılması ve film bütçesinin oluşturulması. Çekim senaryosunun yazılması sağlanır.

Amaç:

Film projesinin çekim senaryosu aşamasına kadar tamamlanması amaçlanır.

YÖNETİM 4

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör.Özgür Şeyben

İçerik:

Çekim senaryosunun yaratıcı ekibe sunulması. Çekim takvimin hazırlanması. Oyuncularla çalışma, oyuncuları hazırlama. Çekim aşamasının sorunları. Postprodüksiyon aşaması, kurgu ile çalışma, filmin kaba kurgusu. Kompozitörlere çalışma, film müziğinin ve ses dizaynının yapılması.

Amaç:

Öğrencilerin bireysel bir kısa film projesini gerçekleştirmeleri amaçlanır.

SENARYO 5

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör.Özgür Şeyben

İçerik:

Öğrencilerin ikinci dönem çekecekleri projelerin (özgün veya uyarlama) her aşamadaki yazım çalışması her öğrenci ile ayrı ayrı veya sınıfta tartışılarak ilerletilir. Aynı zamanda teorik olarak da uzun metraj bir senaryonun bütün öğeleri anlatılmaya devam edilir.

Amaç:

Uzun ve kısa film öyküleri arasındaki farkın ortaya çıkarılması amaçlanır.

SENARYO 6

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör.Özgür Şeyben

İçerik:

Bir öyküden yola çıkılarak yazılacak uzun metraj bir senaryo için öykü tartışılır.

Öykünün döküm çalışması yapıldıktan sonra bütün senaryonun sahne sıralaması yapılır. Daha sonra 15-20 sahnenin tretmanı, 8-10 sahnenin senaryosu yazılır.

Amaç:

Öğrencinin gerçekleştireceği kısa film projelerinin masa başı çalışmalarının tamamlanması amaçlanır.

SİNEMA ESTETİĞİ 1

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç. Nigar Çapan Kavruk

İçerik:

Felsefenin bir dalı olarak Estetik, temel estetik kuramları ve bu kuramların tarihsel gelişimi açısından incelenir. Yapıtların tarihsel, toplumsal bağlamlarında ve yapısal nitelikleriyle hangi temel estetik ekolüne yakın oldukları çözümlenir.

Amaç:

Yapıt-kuram ilişkisi kurularak kuramsal boyutun daha açık, anlaşılır ve yapıtlar bazında tanınır olması amaçlanır.

SİNEMA ESTETİĞİ 2

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç. Nigar Çapan Kavruk

İçerik:

Yapıtlarla örneklenerek sinema özelinde, başlangıcından günümüze sinemanın diğer sanat dallarıyla ilişkileri dikkate alınarak, sinema estetiği ve sinema kuramlarının temel estetik ekoller ve kategorilerle ilişkileri irdelenir.

Amaç:

Sinemanın diğer sanat dallarıyla olan ilişkilerindeki estetik boyutu ortaya çıkarmak.

FİLM ANALİZİ 1

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç Nigar Çapan Kavruk

İçerik:

Dersin kapsamında öğrencilere S.Eisenstein, John Ford, Alfred Hitchcock, Jean Renoir, Orson Welles, Roberto Rossellini, Federico Fellini'nin filmlerinden örnekler gösterilir, birlikte sözlü ve yazılı analiz yapılır.

Amaç:

Film analizi dersinin amacı öğrencilerin izledikleri filmlerin öncelikle ele alınan tema ve konu açısından, sonra da senaryo, kurgu, oyunculuk ve teknik özellikleriyle incelemelerine yardımcı olmaktır.

FİLM ANALİZİ 2

Dersin Öğretim Elemanı: Yrd. Doç Nigar Çapan Kavruk

İçerik:

Yeni Dalga akımının önemli filmleri, günümüz İngiliz sinemasından örnekler, Akira

Kurosawa ve çağdaş Japon sinemasından örnekler izlenerek bu örneklerle günümüzün popüler sineması arasında bağlantılar kurup karşılaştırmalı analizler gerçekleştirilir.

Amaç:

Öğrencilerin 60'lı yılların Fransız ve İngiliz filmleri ve filmleri aynı yılların Japon sinemasından örnekler izlettirilerek günümüz Fransız, İngiliz ve Japon sinemasıyla kıyaslama yapmalarına fırsat vermektir.

DENEYSEL SİNEMA VE KISA FİLM 1

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Ümit Özsoy

İçerik:

Deneysel çalışmalarda ve okul için hazırlan öğrenci projelerinin tamamında kullanılan kısa metraj film tekniğinin bu bağlamda örnek kısa filmlerin izlenip incelenmesi yoluyla öğrencide bir kısa metraj altyapısı oluşturulmaya çalışılır.

Amaç:

Sanat alanında deneyselliğin, deneysel sanat çalışmaları içinde, Dünya ve Türk Sinema Tarihinde, sinema dilinin oluşum sürecinde deneysel sinemanın yeri, sinema diline kazandırdıkları örnek filmlerin etüt edilmesi ve uygulama çalışmalarına kuramsal bir zemin ve atmosfer hazırlanması amaçlanır.

DENEYSEL SİNEMA VE KISA FİLM 2

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Ümit Özsoy

İçerik:

Deneysel sinema anlayışıyla, kısa metraj çerçevesinde sinema dili, grameri ve teknikleriyle ilgili uygulamalı kişisel projeler geliştirilir.

Amaç:

Özgün ve özgür düşünce ve üretimin desteklenmesi.

STÜDYO TEKNİKLERİ 1

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Aytekin Çakmakçı

İçerik:

Dekordan ışıklandırmaya, kostümden aksesuara, resim masasından mikrofonlara kameralara, UTR'lere, playback' ten canlı yayına ve sunuş tekniklerine kadar tüm yapım unsurlarının ve tekniklerinin sırayla incelenmesi ve uygulamalarının yapılması.

Amaç:

Görsel anlatımın bir diğer gösterim yöntemi olan televizyon teknolojilerini öğrenciye tanıtmak.

STÜDYO TEKNİKLERİ 2

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Aytekin Çakmakçı

İçerik:

Bir Televizyon stüdyosunda canlı yayın tekniklerinin sahneleme, oyuncu trafiği, sahnenin hazırlanması, rejî, resim masası, vtr, kamera kontrol, teknik yönetim, jenerik bilgileri ve yayın bandının hazırlanması.

Amaç:

Bir televizyon projesini gerçekleştirme koşullarının irdelenmesi.

OYUNCULUK

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Aykut Oray

YAPIM 1

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr.Gör. Deniz Ziya Temeltaş

İçerik:

Yapımcılığın yaratıcı yanı. Yaratıcılığın organizatörlüğe ilişkin yanı, bir iş olarak yapımcılık. Yapım sorunları. Sinema ve televizyon yapımcılığının farklı yanları. Kadrolu ve bağımsız yapımcılık. Bütçe ve proje hazırlanması. Öğrenci projelerinin tartışılması ve değerlendirilmesi.

Amaç:

Öğrencilerin bir filmin farklı düzeylerdeki yapım koşullarını profesyonel olarak tasarlamaları amaçlanır.

YAPIM 2

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Deniz Ziya Temeltaş

İçerik:

Seçilen konunun bir kısa film senaryosuna dönüşmesi sağlanır. Bireysel proje kapsamında çekim senaryosu, çalışma takvimi, mekan saptanması ve ön çekimleri , oyuncu seçimi, teknik ve yaratıcı ekibin oluşturulması, bütçe, gerçekleştirim, kurgu, miksaj ve gösterimin gerçekleştirilmesi.

Amaç:

Yapım 3 dersinde öğrencilerin kişisel bir proje gerçekleştirmeleri amaçlanır. Projenin düşünce olarak oluşması, konu araştırması ve seçimi, konunun geliştirilerek film sinopsisinin yazımı ve geliştirim senaryosunun oluşturulması hedeflenir.

SANAT YÖNETMENLİĞİ

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Ziya Ülkenciler

İçerik:

Senaryo, hazırlık, tasarım ekibi, mekan tasarımı, mekan hazırlığı, alan kullanımı, stüdyo tasarımı, set hazırlanması ve özel efekt konularında bilgiler uygulama çalışmaları ile birlikte verilir. Bir sahnenin, mekan, donanım, kostüm, aksesuar, makyaj konularında araştırmalar yapılır.

Amaç:

Sanat Yönetmenliği dersinde, öğrencilere filmler izletilerek, konuya ilişkin sinemasal mekan ve atmosfer duyarlılığı kazanmaları amaçlanır.

GÖRÜNTÜ 5

Dersin Öğretim Elemanı: Doç. Bülent Erçetin

İçerik:

Görüntünün temel unsurlarından kompozisyon ilkeleri, öğrencinin gerçekleştireceği kısa film kapsamında irdelenir.

Amaç:

Görüntü dersi, öğrencilerin bireysel uygulamalarla özgün ürünler ortaya koymalarını, sinemasal görüntü üretim biçimlerini tanımalarını, kuramsal öğretimde edindikleri bilgileri perdeye aktarabilecek düzeye getirmelerini amaçlar.

GÖRÜNTÜ 6

Dersin Öğretim Elemanı: Doç. Bülent Erçetin

İçerik:

Görüntünün temel unsurlarından olan ışık, renk, açı, ölçek ve kamera konumları öğrencinin gerçekleştireceği kısa film kapsamında irdelenerek uygulaması yapılır.

Amaç:

Görüntü dersi, öğrencilerin bireysel uygulamalarla özgün ürünler ortaya koymalarını, sinemasal görüntü üretim biçimlerini tanımalarını, kuramsal öğretimde edindikleri bilgileri perdeye aktarabilecek düzeye getirmelerini amaçlar.

4.SINIF DERSLERİ

BELGESEL SİNEMA

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Enis Rıza Sakızlı

İçerik:

Belgesel filmin tarihi gelişimi: Robert Flaherty ve Dziga Vertov (sine göz) Direct cinema ve cinema verite. Belgesel sinemada araştırma stratejileri. Çekim ekibinin oluşturulması. Röportaj teknikleri. Kurguda izlenecek yollar. Belgesel filmin sorunları. Dünyada ve Türkiye’de Belgesel Filmcilik.

Amaç:

Belgesel sinemanın anlatım yöntemlerinin öğrenciye verilmesi amaçlanır.

YAPIM – YÖNETİM 1

Dersin Öğretim Elemanlar: Prof.Selhattin Yıldız, Prof. Sabri Özaydın, Doç. Bülent Erçetin, Yrd.Doç. Mustafa Bülbül

İçerik:

Öğrenciler bir film oluşturma sürecinde; konu araştırması, amaçların saptanması, düşüncenin geliştirilmesi. Konunun sinopsisinin oluşturulması ve sinopsisten bir geliştirim senaryosu oluşturarak dersi tamamlarlar.

Amaç:

Seçilen konu ile verilmek istenen düşünce arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması amaçlanır.

YAPIM – YÖNETİM 2

Dersin Öğretim Elemanlar: Prof.Selhattin Yıldız, Prof. Sabri Özaydın, Doç. Bülent Erçetin, Yrd. Doç. Mustafa Bülbül

İçerik:

Çekim senaryosu hazırlanan projenin çalışma takviminin çıkarılması, oyuncu provası, mekan fotoğrafları ve ön video çekimler.

Amaç:

Projenin gerçekleştirim koşulları ile yapılabilirliğinin irdelenmesi amaçlanır.

FİLM PROJESİ 1

Dersin Öğretim Elemanlar: Prof.Selhattin Yıldız, Prof. Sabri Özaydın, Doç. Bülent Erçetin, Yrd. Doç. Mustafa Bülbül

İçerik:

Geliştirim senaryosu hazırlanan konunun görsel senaryosunun, çekim senaryosunun hazırlanması, karakter analizleri, mekanların saptanması ve bütçenin hazırlanarak bir yapım dosyası haline getirilmesi amaçlanır.

Amaç:

Seçilen konunun proje dosyası haline getirilerek sunuma hazırlanması amaçlanır.

FİLM PROJESİ 2

Dersin Öğretim Elemanları: Prof.Selhattin Yıldız, Prof. Sabri Özaydın, Doç. Bülent Erçetin, Yrd. Doç. Mustafa Bülbül

İçerik:

Çekim hazırlıkları biten projenin teknik ve yaratıcı ekiplerinin oluşturulması, oyuncu ve ekip sözleşmelerinin yapılarak çekimin gerçekleştirilmesi. Kurgu ve miksaj işlemlerinin yapılarak gösterime sunulması.

Amaç:

Anlatılmak istenen düşüncenin ortaya çıkarılması ve bu düşüncenin izleyici ile paylaşılması amaçlanır.

ATÖLYE DERSLERİ

CANLANDIRMA ATÖLYESİ

Dersin Öğretim Elemanları: Yrd. Doç. Birnur Karatimur, Yrd.Doç. Gülçin Tezcan

OYUNCULUK ATÖLYESİ

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Aykut Oray

YÖNETİM ATÖLYESİ

Dersin Öğretim Elemanı: Prof. Sabri Özaydın

GÖRÜNTÜ ATÖLYESİ

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Aytekin Çakmakçı

SENARYO ATÖLYESİ

Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Handan İpekçi

KURGU ATÖLYESİ

Dersin Öğretim Elemanı: Prof.Selahattin Yıldız

3.7.5.Günümüzde Marmara Üniversitesi G.S.E. Sinema-Tv Anasanat Dalı

Günümüzde M.Ü.G.S.E. Sinema-TV Anasanat Dalı Türkiye'deki tüm üniversitelere akademisyen yetiştiren sayılı ve önde gelen kurumlardan biridir. Yenilikçi yapısını bozmadan bir eğitim geleneği oluşturmuş olması, sektörde çalışan ve kurumsal olarak kendini geliştirmek isteyen sinemacılar tarafından da yoğun olarak tercih edilmesinin en büyük sebebidir.

Yüksek lisans ve sanatta yeterlilik eğitimlerinin ilk senesi ders aşamasıdır. Yüksek lisans öğrencileri; “modern sinema kuramları”, “sinemaya eleştirel bakış”, “sinema-tv tekniği”, “sinema dramaturjisi”, “çağdaş sanat pratiği”, “film yönetimi”, “belgesel sinema”, “görsel kurgu” ve çeşitli kültür dersleri alırlar. Sanatta yeterlilik öğrencileri ise; “çağdaş sinema estetiği”, “film yönetimi”, “sanat, toplum ve sinema”, “sinemaya eleştirel bakış”, “görsel işitsel kurgu”, “günümüzde türk sineması” ve “sinema tv tekniği” derslerini alırlar. Ders aşamasını belirlenen sürede geçebilen öğrenciler kuramsal bir tez çalışması yaparlar ve tezleriyle ilgili bir film çekerek, başarılı oldukları takdirde, mezun olurlar.

Gerek yüksek lisans, gerek sanatta yeterlilik eğitimlerinde, diğer enstitülerden farklı olarak hem tez yazıp, hem de film çalışması yapılarak mezun olunabilmesi lisansüstü öğrencilerinin geliştirdikleri kuramları, uygulamayla pekiştirdikleri ideal bir eğitim tarzı yaratmıştır. Bu bağlamda M.Ü. G.S.E. Sinema-Tv Anasanat Dalı kendisine organik bağlarla bağlı olan M.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü'nün eğitim gücünü yansıtan ve pekiştiren en önemli unsurlardan biridir.

3.7.6.Bölümün Kazandığı Başarılar

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü Lisans ve Lisansüstü öğrencileri sinema eğitimi aldıkları dönemlerde gerek okul bünyesinde eğitim süreçlerinin birer parçası ve ürünü olan filmleri ile, gerekse mezun olduktan sonra gerçekleştirdikleri yapımlarla yurtiçi ve yurtdışında çeşitli ödüllere layık görülmüşlerdir. Ayrıca, 2000 yılında Tel Aviv’de 8.Uluslararası Öğrenci Filmleri Festivali kapsamında Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü, CILECT* tarafından “Dikkat Çeken Film Okulu” ödülüne layık görülmüştür. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü öğrencilerinin çeşitli festival ve yarışmalarda kazandıkları ödüllerin tam listesi aşağıdaki gibidir:

YURTDIŞI ETKİNLİKLERDE KAZANILAN BAŞARILAR:

NURNBERG SİNEMA GÜNLERİ KISA FİLM YARIŞMASI

Sunexpress Özel Ödülü "Denizati" filmiyle Kaan ŞENSOY.

Film dalı üçüncülük ödülü "Bir Kent Durumu" filmiyle Ahmet SÖNMEZ

Video dalında Mansiyon "Kayıp" adlı filmiyle Alper YILMAZ

5. ULUSLARARASI ARKEOLOJİK FİMLER FESTİVALİ - BORDEAUX

Jüri Özel Ödülü "Midas" ile Şükrü KÜNÜÇEN (Sanatta Yeterlik Projesi)1997

CANNES FİLM FESTİVALİ

"Kıyıda" ile Ebru YAPICI Cannes Film Festivali Uluslararası Kısa Film Yarışması’na seçilen tek Türk filmi oldu.

* Centre International de Liaison des Ecoles de Cinéma et de Télévision (Uluslararası Sinema ve Televizyon Okulları Birliği Merkezi)

HUNGARIAN RETINA INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

Özel Ödül "A Personal Alphabet" filmiyle Taylan SEZGİNER

NURNBERG FİLM FESTİVALİ

Üçüncülük ödülü "Kıyıda" filmiyle Ebru YAPICI

SLOVAKIA ART FILM FESTIVAL

Polat KORKMAZEL'in "Vahşi Cop" filmi yarışmacı olarak kabul edildi.

Hüseyin KARABEY'in '' BORAN '' adlı film Fransa'nın Poitiers Kentinde yapılan 23. Recontres International Student Film Festival'ine davet edildi.

8. İSRAİL İNTERNATİONAL STUDENT FILM FESTIVAL TEL-AVİV

Kurmaca Dalı'nda birincilik ödülü '' BORAN '' , Yön: Hüseyin KARABEY

8. İSRAİL İNTERNATİONAL STUDENT FİLM FESTİVAL TEL-AVİV '' CİLECT'' ödülü

'EN İYİ SİNEMA OKULU ÖDÜLÜ', M.Ü.G.S.F. Sinema-TV Bölümü

M.Ü.G.S.F. Sinema-TV Bölümü Fransa'nın Toulouse Kentinde yapılan Cordilla Seçilmiş Sinema Okulları Buluşmasına katıldı.

CLERMONT Film. Festivali (Mansiyon)

''Simulacra'' Filmle İlker CANİKLİGİL

6. HOLLYWOOD INTERNATIONAL STUDENT FİLM FESTIVAL

Kurmaca Dalında Birincilik Ödülü " Pencere " Filmle Ali İHTİYAR

START ÖĞRENCİ FİMLERİ BELGESEL FESTİVALİ AZERBAYCAN

En İyi Film Ödülü "Çıma" filmiyle Gökçe Pehlivanoğlu

AUBAGNE İNTERNATİONAL FİLM FESTİVAL

Katılım "Ayak Altında" filmiyle Cem Öztüfekçi

YURTİÇİ ETKİNLİKLERDE KAZANILAN BAŞARILAR:

10. İFSAK KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "5,5-6,5-7" filmiyle Didem ÖZGÖREN

ADANA 1. ALTIN KOZA KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Uyan Uykusu Çok Gözlerim" filmiyle Ceyda TANRIÖVER

3. ORHAN MURAT ARIBURNU KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Fare" filmiyle Birand KAYA

ANTALYA ALTIN PORTAKAL FİLM FESTİVALİ SENARYO YARIŞMASI

Birincilik ödülü Sinan OLCAYTO

Üçüncülük ödülü Kaan ŞENSOY 1993•

14. İFSAK KISA FİLM YARIŞMASI

Özendirme ödülü "Uyuyan Adam" filmiyle Uğur AYDEDİM

5.ANKARA FİLM FESTİVALİ ULUSAL BELGESEL FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Deniz Eskileri" filmiyle Necmi AYDIN •

5.ANKARA ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

Üçüncülük ödülü "Nöbetçi" filmiyle İlker CANİKLİGİL

7.ADANA ALTIN KOZA KISA FİLM YARIŞMASI

Jüri özel ödülü "Paylaşabilenler için" filmiyle Sığnem SELÇUK

Jüri özel ödülü "Aqua" ve "Illusion" filmleriyle Kaan ŞENSOY

Mansiyon "Dat Poenas Luidata Fides" filmiyle Cem BAŞESKİOĞLU

Onur Belgesi "Paylaşabilenler için" filmiyle Sığnem Selçuk 1994

15. İFSAK KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Illusion" filmiyle Kaan ŞENSOY

5. ORHAN MURAT ARIBURNU KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Illusion" filmiyle Kaan ŞENSOY

İkincilik ödülü "Aynalar Suiti" filmiyle Natali YERES

Özendirme ödülü "Paylaşabilenler için" filmiyle Sıgnem Selçuk

MARMARA ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ İLETİŞİMCİLER HAFTASI KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Aynalar Suiti" filmiyle Natali YERES

Üçüncülük ödülü "Uygarlık ve Doğa" filmiyle Ayla KANBUR (Yüksek Lisans)

ADANA 8. ALTIN KOZA KÜLTÜR VE SANAT FESTİVALİ ÖĞRENCİ FİMLERİ YARIŞMASI

En iyi Film "Ağaç" ile İlker CANIKLİGİL

Kültür Bakanlığı özel ödülü "Battaniye" filmiyle Banu İmset DİLER

Büyükşehir Belediyesi özel ödülü "Bir Var Bir Yok" filmiyle Natali YERES

En iyi Belgesel ödülü "Monahasa" Necmi AYDIN

En iyi Görüntü "Ağaç" filmiyle İlker CANIKLİGİL ve "Monahasa" ile Necmi AYDIN

En iyi Kurgu "Bir Var Bir Yok" filmiyle Natali Yeres

Kültür Bakanlığı 1993 Yılı Sinema Üstün Başarı ödülü

Belgesel film dalında birincilik ödülü "İstanbul Zilleri" ile Mustafa BÜLBÜL (Yapımcı ve Yönetmen, 1994)

16. IFSAK ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI VİDEO DALI

Birincilik ödülü "Ağaç" filmiyle İlker CANIKLİGİL

İkincilik ödülü "Battaniye" filmiyle Banu İmset DİLER

Üçüncülük ödülü "Tatlı Sular Vadisi" filmiyle Kaan ŞENSOY

6. ORHAN MURAT ARIBURNU KISA FİLM YARIŞMASI VİDEO DALI

Birincilik ödülü "Battaniye" filmiyle Banu İmset Diler

7. ULUSLARARASI İZMİR FİLM FESTİVALİ KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Ağaç" filmiyle İlker CANİKLİGİL

İkincilik ödülü "Tatlı Sular Vadisi" filmiyle Kaan ŞENSOY

MUİF İLETİŞİMCİLER HAFTASI KISA FİLM YARIŞMASI

İkincilik ödülü "Ağaç" adlı filmle İlker CANİKLİGİL

CİNE5 1. KISA FİLM YARIŞMASI

Mansiyon "Düet" filmiyle Pınar ÇAĞLAYAN

1. ANTALYA ULUSLARARASI KISA FİLM YARIŞMASI VİDEO DALI

İkincilik ödülü "Aqua" filmiyle Kaan ŞENSOY

ADANA ALTIN KOZA KÜLTÜR VE SANAT FESTİVALİ KISA FİLM YARIŞMASI

Belgesel birincilik ödülü "Nazarin Tutkusu" filmiyle

Dramatik Jüri özel ödülü "Düet" filmiyle Pınar ÇAĞLAYAN 1996

17. IFSAK ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

Video Dalı birincilik ödülü "Yabancı" filmiyle Bülent ERÇETİN

Film Dalı birincilik ödülü "Bir Kent Durumu" filmiyle Ahmet SÖNMEZ

Film Dalı üçüncülük ödülü "Uçmak İstiyorum" filmiyle İlker CANİKLİGİL

KARADENİZ KISA FİLM FESTİVALİ KISA FİLM YARIŞMASI

En iyi Film - En iyi Yönetmen birincilik ödülü "Düet" filmiyle Pınar ÇAĞLAYAN

En iyi Kurgu "Yabancı" filmiyle Bülent ERÇETİN

En iyi Senaryo "Palyaço" adlı senaryosuyla Faruk Karaçay

Film Dalı özendirme ödülü "Bir Kent Durumu" filmiyle Ahmet SÖNMEZ

7. ORHAN MURAT ARIBURNU KISA FİLM YARIŞMASI VİDEO DALI

Birincilik ödülü "Düet" filmiyle Pınar ÇAĞLAYAN

8. ULUSLARARASI İZMİR FİLM FESTİVALİ KISA FİLM YARIŞMASI

İkincilik ödülü "Düet" filmiyle Pınar ÇAĞLAYAN

Özel Jüri ödülü "Yabancı" adlı filmle Bülent ERÇETİN

Kodak özel ödülü "Bir Kent Durumu" ile Ahmet SÖNMEZ

Övgüye Değer Film "Uçmak İstiyorum" filmiyle İlker CANİKLİGİL

ADANA 10. ALTIN KOZA KISA FİLM YARIŞMASI

En iyi deneysel "Cin" filmiyle Hasan DENİZ

18.İFSAK KISA FİLM YARIŞMASI VIDEO DALI

Başarı ödülü "Soluk Zaman" filmiyle Didem ERAYDA

9.ANKARA FİLM FESTİVALİ ULUSAL BELGESEL FİLM YARIŞMASI

Üçüncülük ödülü "Gol Adamları" filmiyle Ergun YÜKSEL(Sanatta Yeterlik)

MARMARA ÜNİ. İLETİŞİM FAKÜLTESİ KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Son Bakışta Aşk" filmiyle Rıza KIRAÇ

2. KARADENİZ KISA FİLM FESTİVALİ

En iyi belgesel "Işıklar Sönünce" filmiyle Müşfik AKARCAN

ESRA FİLM SİNEMA FİLMİ VE TV DİZİSİ ÖYKÜSÜ YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Gökyüzünün Altında" filmiyle Uğur AYDEDİM

Mansiyon "Konak" Uğur AYDEDİM

Taylan SEZGİNER' in "Akıl Yırtılması" filmi Slovakya Artfilm Festivali Kısa Film Yarışması'na katılmaya hak kazandı.

19-26 Haziran 1998 tarihleri arasında, Taylan SEZGİNER'in "A Personal Alphabet" isimli filmi Slovakya Artfilm festivali kısa film yarışmalı bölümüne katılmaya hak kazandı.

İFSAK ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

35 mm birincilik ödülü "Kıyıda" ile Ebru YAPICI

Video birincilik ödülü "Necropolis" ile Ömür ATAY

Video ikincilik ödülü "Tokadı Haketmedim" ile Çiğdem SEZGİN

Video beşincilik ödülü "Son Bakışta Aşk" filmiyle Rıza KIRAC

Video Özel Ödülü "A Personel Alphabet" filmiyle T. Taylan SEZGİNER

"ORHAN MURAT ARİBURNU" ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü, "Necropolis" filmiyle Ömür ATAY

ANKARA ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ-ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

Kurmaca Dalı birincilik ödülü, "Son Bakışta Aşk" filmiyle Rıza KIRAC,

"Lütfi Özalay" Özel Ödülü, "Kıyıda" filmiyle Ebru YAPICI

FOÇA 1. KRİSTAL FOK BELGESEL FİLM FESTİVALİ

İkincilik ödülü "Sirenlerin Çağrısı - Foça" filmiyle Nilgün KALELİ ÇİÇEK

1999 İFSAK ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik ödülü "Vahşi Cop" filmiyle Polat KORKMAZEL

11. ANKARA FİLM FESTİVALİ KISA FİLM YARIŞMASI

Jüri Özel Ödülü "Kedi Gözü" filmiyle İlker CANİKLİGİL

3. ULUSLARARASI BODRUM ÇEVRE FİMLERİ FESTİVALİ

En İyi Film "Kedi Gözü" - İlker CANİKLİGİL

SİYAD EN İYİ KISA FİLM ÖDÜLÜ

"Kedi Gözü" filmiyle İlker CANİKLİGİL

1. FOÇA ÇEVRE FİMLERİ FESTİVALİ, ULUSAL ÇEVRE KISA FİMLERİ YARIŞMASI

Kurmaca dalında birincilik ödülü ve FTV Prodüksiyondan Kısa Film Yapım Ödülü,

"Kıyıda" isimli filmiyle Ebru YAPICI

MÜİF 5. KISA FİLM YARIŞMASI

Kurmaca Dalı'nda üçüncülük ödülü " ŞEKERLEME " , Yön: Özgür EKEN

Belgesel Film Dalı'nda üçüncülük ödülü "USTA", Yön: Kurtuluş ÖZGEN

5. ANTALYA ULUSLAR ARASI KISA FİLM YARIŞMASI

Kültür Bakanlığı Özel ödülü " BORAN " , Yön: Hüseyin KARABEY

21. İFSAK ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

Kurmaca Dalı'nda birincilik ödülü " ÖTEKİLER " , Yön: Taylan SEZGİNER

Kurmaca Dalı'nda ikincilik ödülü " MELEĞİN SELAMI " , Yön: Rıza KIRIÇ

Video Dalı'nda birincilik ödülü " ŞEKERLEME " , Yön: Özgür EKEN

Video Dalı'nda üçüncülük ödülü " AŞK KUMARDIR " , Yön: Faruk KARAÇAY

Belgesel Dalı'nda üçüncülük ödülü " USTA – FUAT BAŞAR " , Yön: Kurtuluş ÖZGEN

1.RADİKAL SİNEMA YARIŞMASI

Drama Dalı'nda üçüncülük ödülü " HAYAL TACİRİ " , Yön: Özgür GÜLBİR

9. ANKARA FESTİVALİ KISA FİLM YARIŞMASI

Kurmaca Dalı'nda birincilik ödülü " KAPİTAL C " , Yön: Aslı ÖZGE

Uluslararası Video Dalı'nda birincilik ödülü " KAPİTAL C " , Yön: Aslı ÖZGE

Video Dalı'nda Özendirme ödülü " " , Yön: Ceyhun CANİKLİGİL

11. ORHAN ARIBURNU SİNEMA ÖDÜLLERİ

Kurmaca Dalı'nda birincilik ödülü " TOPRAK " , Yön: Kazım ÖZ

Kurmaca Dalı'nda ikincilik ödülü " MELEĞİN SELAMI " , Yön: Rıza KIRIÇ

Kurmaca Dalı'nda üçüncülük ödülü " KARŞILAŞMA " , Yön: Selma Köksal ÇEKİÇ

23.İFSAK ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

En iyi Canlandırma Film Ödülü " İLK DÜŞ " Filmiyle Birnur KARATİMUR

BİLKOM-ICAN Kendi Filmini Yarat Yarışması

İkincilik ödülü ‘‘ Adı Tay’’ Filmiyle Akın ÇAVDARLI

SIYAD en iyi görüntü, ÇASOD en iyi erkek oyuncu

‘‘Şellale’’ Filmiyle Semir ASLANYÜREK

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ 3.ÖĞRENCİ FİLM. YARIŞ.(Mansiyon)

‘‘Umut’’ Filmiyle İlker ANIL

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ 3.ÖĞRENCİ FİLM. YARIŞ.(Mansiyon)

‘‘.A Film By Cenk’’ Filmiyle Cenk ÖZAKINCI

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ 3.ÖĞRENCİ FİLM. YARIŞ.(Drama İkincilik)

‘‘Tsunami’’ Filmiyle Zeliha ORMAN

KUŞADASI ALTIN KIYI Film. Fest.(Kurmaca)

En İyi Film Ödülü ‘‘ Postepidemi ‘‘ Filmiyle Güliz DEMİRELLİ

‘‘Simulacra’’ Filmiyle İlker CANIKLİGİL

ORHAN ARIBURNU SİNEMA ÖDÜLLERİ (Kurmaca Birincilik)

‘‘Hediye’’ Filmiyle Didem ERAYDA

ORHAN ARIBURNU SİNEMA ÖDÜLLERİ (Kurmaca Jüri Özel Ödülü)

‘‘Feride’’ Filmiyle Selda ÜLKENCİLER

24.İFSAK ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

En iyi Canlandırma Film Ödülü ‘‘ Ebru’’ Filmiyle Sema DEMİR

24.İFSAK ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASI

En iyi Kurmaca Film Ödülü ‘‘ Çarpışma’’ Filmiyle Selma ÇEKİÇ

KISACA 3. ULUSAL SELÇUK ÜNİ. İLETİŞİM FAK. ÖĞRENCİ FİMLERİ
FESTİVALİ

Belgesel Dalı Birincilik Ödülü ‘‘ Çemberi Aşmak ‘‘ Filmiyle Zeliha ORMAN

MALTEPE ÜNİ. 3. ÖĞRENCİ FİMLERİ YARIŞMASI

Belgesel Dalı Üçüncülük Ödülü ‘‘ Çemberi Aşmak ‘‘ Filmiyle Zeliha ORMAN

İSTANBUL KISA FİLMCİLER DERNEĞİ YARIŞMASI

Kurmaca Dalında Jüri Özel Ödülü ‘‘ Rayda ‘‘ Filmiyle Sevdan ŞENKULAK

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ KISA FİLM YARIŞMASI

Kurmaca Dalında Birincilik Ödülü ‘‘ Rayda ‘‘ Filmiyle Sevdan ŞENKULAK

ORHAN MURAT ARIBURNU SİNEMA ÖDÜLLERİ

Kısa Film Kurmaca Dalında Üçüncülük Ödülü ‘‘ Çarpışma ‘‘ Filmiyle Selma ÇEKİÇ

UMUT VAKFI ÇİZGİ FİLM YARIŞMASI

‘‘İnsanlıktan Son Çıkış’’ Filmiyle (Mansiyon) Akın ÇAVDARLI

AKŞEHİR NASRETTİN HOCA FESTİVALİ

Çizgi-Band Karikatür (Birincilik) Akın ÇAVDARLI 2004

2.YILDIZ KISA FİLM YARIŞMASI

‘‘Bir Dilek Tut’’ (canlandırma) ikincilik Fatih YILMAZ

2.YILDIZ KISA FİLM YARIŞMASI

‘‘Uyan’’(kurmaca) üçüncülük Onur GÜRSOY

25.IFSAK Ulusal Kısa Film ve Belgesel Yarışması

KOPİ Ahmet Sönmez

Canlandırma Dalı Birincilik

METRO KISA FİLM YARIŞMASI

Kurmaca Dalında İkincilik Ödülü " Çamur " Filmiyle Yaşar ALBAYRAK

2.İSTANBUL ÇEVRE KISA FİLM YARIŞMASI

‘‘Birgün’’(canlandırma) ikincilik Birnur ÇUTSAY

2.İSTANBUL ÇEVRE KISA FİLM YARIŞMASI

‘‘0302’’(kurmaca) üçüncülük Mert DİKMEN

MALTEPE ÜNİ. 4. ÖĞRENCİ FİLMLERİ YARIŞMASI

Kurmaca Dalı İkincilik Ödülü ‘ ‘ Metalizm ‘ ‘ Filmiyle Güray Güngör

MALTEPE ÜNİ. 4. ÖĞRENCİ FİLMLERİ YARIŞMASI

Kurmaca Dalı Birincilik Ödülü ‘ ‘Henüz İsmi Yok‘ ‘ Filmiyle Cenk Özakıncı

TİCARET ÜNİ. ÖĞRENCİ FİLMLERİ YARIŞMASI

Kurmaca Dalı İkincilik Ödülü ‘ ‘Henüz İsmi Yok‘ ‘ Filmiyle Cenk Özakıncı

KAR FİLM FESTİVALİ

En İyi Senaryo, En İyi Yönetmen ‘ ‘Orpheus’ ‘ filmiyle Fatih Demir

KAR FİLM FESTİVALİ

En iyi erkek oyuncu: Ceysun Candaş ‘ ‘Kondom’ ‘ filmiyle Yasemin Eryaşar

METRO GRUP FİLM YARIŞMASI

Belgesel Mansiyon Ödülü ‘ ‘Çıma’ ‘ filmiyle Gökçe Pehlivanoglu

5.ULUSAL KISA FİLM FESTİVALİ

Kurmaca Dalı Özendirme Ödülü ‘ ‘Zincirleme Film Tamlaması’ ‘ filmiyle Gökçe Pehlivanoglu

MARMARA ÜNİ. İLETİŞİM FAKÜLTESİ 8. KISA FİLM YARIŞMASI

En İyi Görüntü Jüri Özel Ödülü ‘ ‘Kapı 2’ ‘ filmiyle Kemal İleri

MARMARA. ÜNİ. İLETİŞİM FAKÜLTESİ 8. KISA FİLM YARIŞMASI

En İyi Müzik Ödülü ‘ ‘Köprü’ ‘ filmiyle Kemal İleri

13.ADANA ALTIN KOZA FİLM FESTİVALİ

Kurmaca Dalı En İyi Film Ödülü ‘ ‘Kapı 2’ ‘ filmiyle Kemal İleri

METRO KISA FİLM YARIŞMASI

Birincilik Ödülü ‘ ‘Potkal’ ‘ filmiyle Gökçe Pehlivanoglu

TÜRSAK ‘ ‘GELECEĞİN SİNEMASI’ ‘

Proje Desteği ve Birincilik Ödölü “Kare As” filmiyle A.Murat Vanlı

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “Yarın Geçti Önümüzden” filmiyle Barış Hancıoğulları

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “Amargi” filmiyle Duygu Senem Güner

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “Ayak Altında” filmiyle Cem Öztüfekçi

GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAK. SİNEPARK KISA FİLM YARIŞMASI

“Övgüye Değer” Film Ödölü “Böcek” filmiyle Elif Nur Kerkük

MARMARA ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ 9.KISA FİLM YARIŞMASI

En İyi Oyuncu Ödölü “Adres Soran Adam” filmiyle Bünyamin Bayansal

ADANA 15. ALTIN KOZA ÖĞRENCİ FİMLERİ YARIŞMASI

Jüri Özel Ödölü “Ayak Altında” filmiyle Cem Öztüfekçi

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “Azap” filmiyle Heval Hazal Kurt

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “Kara Çarşaf” filmiyle Baran Kubilay

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “Kuyu” filmiyle Erol Mintaş

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “Zayıf Hafıza” filmiyle Yusuf Aslanyürek

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “Azap” filmiyle Hamit Usanmaz

TÜRSAK “GELECEĞİN SİNEMASI”

Proje Desteği “In Vivo” filmiyle Çiğdem Latifoğlu

19.ANKARA ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ

En İyi Oyuncu “Made in Europe” filmiyle İnan Temelkuran

15.ADANA ALTIN KOZA ÖĞRENCİ FİMLERİ YARIŞMASI

En İyi Yönetmen ve Yılmaz Güney Özel Ödülü “Made in Europe” filmiyle İnan Temelkuran

9.İZMİR KISA FİLM FESTİVALİ

Jüri Özel Ödülü “Sapak” filmiyle Fırat Mançuhan

2008 AKBANK KISA FİLM FESTİVALİ

En İyi Film Ödülü “Sapak” filmiyle Fırat Mançuhan

2008 ULUSLARARASI İSTANBUL KISA FİLM FESTİVALİ

En İyi Yaratıcı Kısa Film “Pembe İnek” filmiyle Onur Gürsoy

3.7.7.Geleceğe Dönük Hedefleri

Sanatın bütün alanlarının birbirine yaklaştığı ve etkileşim içerisinde olduğu; dijitalleşmenin, sanatı bir yandan monitörlerin içerisine hapsederken, bir yandan da sanat ve sanatçı açısından yepyeni ufuklar açtığı; öykü sinemasının bir kısırlaşma içerisine girerken, kurtuluşu teknolojiye aradığı bir çağdayız. Bu çağda, sinemayı içerisinde bulunduğu bu kısır döngüden çıkarmak, şüphesiz ki akademik ortamda sinemayı temsil eden sinema okullarının başlıca görevidir.

Tarihine baktığımızda, çeyrek asrı geride bırakan Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü’nün yeniliklere açık, dinamik ve öncü bir

sinema eğitimi geleneği oluşturduğunu görüyoruz. Sinemanın tüm alanlarını kucaklayarak, öğrencilerinin özgün üretimler yapmalarının önünü açarak, sinema sektörünün ihtiyaçlarını görmezden gelmeden, diğer sanatların sinemayla etkileşimlerini yadsımadan, teknolojiyi sonuna kadar kullanarak ve yeni açılımlar arayarak, akademik ortamda sinemayı temsil etmek ve geliştirmek bölümün dünkü ve bugünkü amacıdır.

4.YAPIM SÜRECİ

4.1. Filmin Künyesi

FİLMİN ADI : Tavanarasındaki Düşler

FİLMİN TÜRÜ : Belgesel

SÜRE : 45'

FORMAT : HDV

ÇEKİM EKİBİ:

YÖNETİM: Yüce Sayılğan

GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: Özge Sayılğan

KAMERA ASİSTANI: Yalım Varol Karakoyun

KURGU: Yüce Sayılğan

4.2. Çalışmanın Düşünce Olarak Ortaya Çıkması Ve Hazırlık Aşaması

Bu çalışmayı hazırlamamın sebebi Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak görev almamın yanında kurumun tarihiyle ilgili bir çalışma olmamasından duyduğum rahatsızlıktı. Bölüm başkanımız ve tez danışmanım Prof. Bülent Vardar'ın da cesaret vermesiyle bu işe girişmeye karar verdim. Tabi çeyrek yüzyıllık bir tarihe sahip böylesine önemli bir kurumla ilgili bir belgesel yapmanın sorumluluğunu tüm yapım süreci boyunca taşıdım.

Elimde çok az yazılı kaynak ve görsel malzeme bulunuyordu. Bu yüzden gerekli tarihsel bilgilere ulaşabilmek için, daha çok sözlü tarih çalışmaları üzerinden ilerlemem gerekecekti. Belgeseli nasıl biçimlendireceğimi önceden planlamıştım ve bu yönde sorular hazırladım. Tez danışmanım Prof. Bülent Vardar'la beraber kimlerle söyleşi yapılması gerektiğini kararlaştırdıktan sonra bu yönde çalışmalara başladım. Söyleşi yapacağım herkese belirli temel sorular hazırladım ve bu soruları sorduktan sonra kişiye özel sorular sormaya karar verdim.

4.3. Çekim Aşaması

Çekimler söyleşi yapacağım kişilerin akademik camia içinde bulunmasından dolayı yoğun olmaları nedeniyle, uzun bir zaman dilimine yayıldı. Bu durum çekimleri tekrar tekrar izleyip sindirmem bakımından yararlı da oldu. Çekimlere, 24 Mart 2008 tarihinde Prof. Sabri Özaydın ile yaptığım söyleşi ile başladım.

Çekimler boyunca ışık kullanımı, derinlik, mekan gibi öğelere önem vermeye çalıştım. Tabi bazen uygun ortamları bulamamam nedeniyle istediğim sonuçları alamadım. Özellikle Prof. Zafer Doğan'ın çekimlerini, kendi isteği doğrultusunda dış mekanda yapmam sonucu istenmeyen seslerin kayda girmesini engelleyemedim. Yine de genel olarak temiz görüntüler yakalamayı başardım. Uzun yıllar kalıcı bir film olması açısından çekimleri HD formatında yaptım.

Çekimleri yaparken kullandığım ekipmanlar aşağıdaki gibidir:

Sony HDR-FX1 HDV Kamera

Panasonic AG-HVX 200 HD Kamera

Cartoni Tripod

Rode Shotgun Mikrafon

4 Feet KinoFlo Işık Kaynağı

2 Feet KinoFlo Işık Kaynağı

2 adet 800 W Işık Kaynağı

Işık Sehpaları

Çekimleri 2009 yılının Mart ayında bölümde yaptığım çekimlerle sonlandırdım.

4.4. Kurgu Aşaması

Seyirciyi sıkmayan ve dramatik yönleri olan bir film yapmak amacıyla kronolojik kurgu kullanmak yerine, paralel bir kurgu kullanmayı tercih ettim.

Röportajlardaki sözleri, birbirini tamamlayacak şekilde kurguladım. Anlatıcı kullanmak yerine, söyleşileri yaptığım kişileri kurgu aracılığıyla anlatıcıya dönüştürmeyi yeğledim. Bu yaklaşımımın, filmi daha izlenebilir kıldığını düşünüyorum.

Yine, filmi daha izlenebilir kılmak adına, görüntülere renk düzeltmeleri yaptım. Mekanın ışık seviyesini düşürdüm ve anlatıcılarınkini arttırdım. İlgiyi onların üzerine topladım. Daha sıcak ve nostaljik bir hava vermek amacıyla renk düzeltme filtreleri kullanarak, sarıya kaçan tonlar elde ettim. Belgeselin genel iskeletini oluşturduktan sonra, uygun yerlere anlatılanları destekleyici görüntüler ekledim.

Kurguyu Sony Vegas Video Pro 8 yazılımında yaptım. Jenerikleri ve tanıtıcı yazıları ise Adobe After Effects CS4 yazılımında yaptım. Bunları yaparken yine nostaljik bir konseptte yapmaya çalıştım.

En başından beri filme isim bulmakta zorlandım. Ancak film bittikten sonra, bana verdiği duygu sonucunda bir isim kafamda netleşti ve filme “Tavanarasındaki Düşler” adını vermeye karar verdim.

SONUÇ

Ülkemizde sinema eğitiminin çağının çok gerisinde olduğu bir gerçektir. Bunun başlıca nedeni devlet tarafından yeterince desteklenen ya da devlete bağlı, bağımsız bir sinema okulu bulunmamasıdır. Ülkemizde sinema okulları genellikle fakültelerin Sinema-TV bölümleridir. Kendi başlarına hareket edemezler ve kendi bütçeleri bulunmamaktadır. Oysa sinema pahalı teknolojilere gereksinimi olan bir sanat dalıdır ve sinema eğitimi ancak çok iyi ve çağdaş bir teknolojik altyapıya sahip olunursa hakkıyla yapılabilir. Tabii ki, dünya sinema tarihine bakıldığında Türkiye’de sinema eğitimi henüz çok yenidir. Yurtdışında ilk sinema okulları 20.yy başlarında kurulmaya başlamışken, Türkiye’de ancak 70’li yıllarda başlayabilmiştir.

Ayrıca Sinema-TV bölümlerinin, Türkiye’deki bütün üniversitelerin bütün bölümleri gibi, Yükseköğretim Kurumu’na bağlı olmaları ve kendi giriş sınavlarını bile özgürce yapamamaları sanat eğitiminde kabul edilebilecek bir yaklaşım değildir. Tüm bu engellere rağmen ülkemizde saygın sinema kurumları varsa, bu kişisel çabalar nedeniyledir ve bu durumun sanatsal ve sosyolojik açıdan incelenmesi gerekir.

Türkiye’de kurulan ilk sinema bölümü olmasa da Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü sinema eğitimi açısından büyük önem taşımaktadır. Bunun nedeni belli eğitim kalıplarına saplanıp kalmamasıdır. Bölümün eğitim yapısının Fransa’daki La FEMIS ve Rusya’daki VGIK okullarına benzerliği hemen göze çarpmaktadır. Bu benzerlik hem teorik, hem pratik eğitime önem verilmesinden kaynaklanır. Eğitim tarzını yurtdışındaki herhangi bir okulun eğitim tarzını kopyalayarak oluşturmuş bir bölüm değil, farklı eğitim tarzlarından Türkiye şartlarına uyarlamış bir bölümdür.

İncelenmesi gereken bir diğerk konu da; bölümde yaşanan zorlukların, öğrencileri ve öğretim elemanlarını yakınlaştırması ve üretim yapmaları için motive etmesidir. Mekan ve teknik altyapı bakımından çok zorluk çekmelerine rağmen bölüm öğrencileri çok sayıda başarılar imza atmışlardır. Bu durum sinema üretiminde sadece maddiyatın değil, özveri ve yaratıcılığın da çok önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Ülkemizde sinema eğitiminin tüm bu sorunlarının ortaya konması, günümüzde belki de en önem verilen sanat olan sinema sanatının eğitiminde, ülkemizin ideal bir sisteme kavuşabilmesi için önemli bir adımdır.

KAYNAKÇA

1. 1.Rekin Teksoy, **Rekin Teksoy'un Sinema Tarihi**, İstanbul, Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd.Şti.,2005
2. Oğuz Makal, **Fransız Sineması**, Kitle Yayınları, 1996
3. Prof. Dr. Alim Şerif Onaran, “**Alaydan, Okula...**”, Milliyet Sanat Dergisi, Sayı:202, 15 Ekim 1988
4. “**Prof. Sami Şekeroğlu**” (Biyografi), Antrakt, Sayı:70, Haziran 2003
5. Prof. Dr. Semih Büker, “**En İleri Teknoloji, En Yetkin Eğitim Eskişehir’de**”, Milliyet Sanat Dergisi, Sayı:202, 15 Ekim 1988
6. Ayla Kanbur, “**Sinema Eğitiminde Yeni Eğilimler**”, Antrakt Dergisi, Sayı:70, Haziran 2003, s.35
7. Doç.Dr.Sabri Özaydın, “**TRT ve Yeşilçam’ın Bizden Haberleri Yok**”, Milliyet Sanat Dergisi, Sayı:202, 15 Ekim 1988, s.15
8. <http://www.ens-louis-lumiere.fr/en/institutionnel/ens-louis-lumiere/history.html>
9. <http://cinema.usc.edu/about/history/>
10. http://en.wikipedia.org/wiki/USC_Cinema
11. http://fr.wikipedia.org/wiki/École_Louis-Lumière
12. <http://fr.wikipedia.org/wiki/Fémis>
13. http://www.ecolesdecinema.com/IDHEC_L_Herbier_1.php
14. <http://www.famu.cz/eng/about-the-school/history/shortly-about-famu/>
15. <http://www.lafemis.fr/index.php?rub=1&sru=10>
16. http://en.wikipedia.org/wiki/National_Film_School_in_Łódź

17. <http://www.imdb.com/filmschools>
18. <http://www.filmmaking.net/directory/filmschools/>
19. <http://www.yok.gov.tr>
20. <http://www.spip.aevll.org/>
21. http://en.wikipedia.org/wiki/Gerasimov_Institute_of_Cinematography
22. <http://www.kameraarkasi.org/sinema/makaleler/nijatozon.html>
23. “http://tr.wikipedia.org/wiki/Sovyet_Sosyalist_Cumhuriyetleri_Birli%C4%9Fi”